LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Area Code 212
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $1200
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 30 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Penktadienis, Balandžio (April) 19, 1968, Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 56-ieji

KRISLAI

Pagavo bemeluojant
Skolos mus visus ėda
Skurdžių eisena
Informacijų malūnas
Atsisako gimdyti

— Rašo **J. Gasiūnas** —

"Vaduotojai" susirūpino iš Chikagos išvykusiu ir Vilniuje apsigyvenusiu daktaru Algirdu Margeriu. Pradėjo jie leisti gandus, kad jis ten nepasitenkinęs ir norėtų greit grįžti Amerikon.

Pasirodo, kad dr. A. Margeris visai apie grįžimą nei negalvoja. Jis jau įsipilietino, galvoja po Lietuvą pavažinėti ir daugiau ką nors parašyti. Buvo sunegalavęs, net keletą mėnesių ligoninėje išbuvo. Bet dabar jau namie pas sūnų gražiai įsikūręs.

Tokias apie dr. Margerį žinias paskelbė "Vilnies" redaktorius L. Jonikas, gavęs iš Vilniaus V. Kazakevičiaus laiškutį, kuris nukaukuoja melagius. O tai reiškia, kad "vaduotojams" neteks Margerio vaduoti, tik jiems tenka sumaumoti biaurius melus ir šmeižtus prieš Tarybų Lietuvą. (2-ame puslapyje telpa paties Margerio pasisakymas.)

—:—

Vietnamo karas mūsų kraštą baigia praskolinti. Minėdami Washingtono gimtadienį vasario 21 gavome nemalonių žinių, kad federalinės skolos šiuo metu siekia 352 ir pusę bilijono dolerių.

Reikia atsiminti, kad toji skola užgulą ant visų Jungtinių Valstijų gyventojų pečių. O skola, ne rona, kada nors teks ją atmokėti.

Ne iš geros valios prezidentas Johnsonas griežtai reikalauja Kongreso pakelti 10% taksų. Mokėsime ir mokėsime, bet niekada neišsimokėsime.

—:—

O kaip su prez. Johnsono paskelbtu skurdui karu? Kas atsitiks, kai šimtai ir tūkstančiai skurdžių suvyks į sostinę Washingtoną ir apsigyvens palapinėse prieš Baltuosius Rūmus?

Dr. Martin Luther King buvo paruošęs tokiam žygiui planą. Nors King žuvęs, bet jo planas kovai su skurdu bus ir toliau tęsiamas. Eisenos ruošiamos. Pirmieji kovotojai su skurdu atvyks į Washingtoną gegužės mėnesį. Jie priduos Kongresui reikalavimus skirti daugiau finansų kovai su skurdu. Jeigu Kongresas nepatenkins jų reikalavimų, tuomet prie jų prisidės tūkstančiai ir tūkstančiai kitų kovotojų.

Pirmiau prez. Johnsonas kvietė žmones kovoti prieš skurdą. Įdomu, ką jis dabar darys, kai jo palangėse skurdžiai palapinėse apsigyvens.

—:—

Washingtonas darosi pasauliniu informacijų centru. Šiuo metu sostinėje gyvena tiek spaudos korespondentų, kiek nėra nei viename kitame pasaulio mieste.

Turi savo korespondentus 345 JAV laikraščiai, 361 žurnalas, 182 kitoki leidiniai, 100 smulkesnių spausdinių. O kur radijo ir televizijų reporteriai?

Kur kitų šalių korespondentai, kurių tarpe Kanados spaudos 18, Anglijos—12 ir t. t.

Tai milžiniškas informacijų malūnas, iš kurio liejasi galybė ir visokių netikrų žinių, nieku neparemtų gandų, kuriais publikai tenka nusivilti.

—:—

Kas pasidarė su Amerikos moterimis, kad gimdymas nupuolė iki žemesnio laipsnio, kaip buvo ekonominės krizės metu?

Dabar iš tūkstančio galinčių gimdyti moterų tik 17.9% tegimdo. O ekonominės krizės metu vis tiek iš tūkstančio gimdydavo 18.4%.

Socialiniai mokslininkai, tyrinėję tą klausimą, paduoda gimdymo sumažėjimo tris priežastis: aukštą pragyvenimą, karą Vietname ir termobranduolinio karo pavojų. Sakoma, moterys atsisako savo vaikus karo dievaičiui aukoti.

—:—

Yale universiteto profesorius surado, kad pasiturinčiai gyvenantieji daugiau bijo ekonominės krizės ir kitokių nelaimių, kaip skurdžiai gyvenantieji.

Turto praradimas, sako prof. H. Brenner, tiesiog varo daugelį jų iš proto, daugelis suserga proto ligomis. Jis tai sužinojęs, tyrinėdamas išprotėjusių žmonių ekonominę ir socialinę padėtį.

—:—

Nuoširdi užuojauta dienraščio "Vilnies" redakcijos narei Julijai Marazienei dėl mirties jos mielos sesutės Emilijos Lapienės-Skeberdytės, gyvenusios Tampa, Fla.

4 karo protestantai apkaltinti

Baltimore, Md. — Federalinis teismas apkaltino keturis karo protestantus, kurie įėję į jaunuolių šaukimo militarinės tarnybos raštinę gyvuliniu krauju apipylė rekordus.

Apkaltinti kunigas P. E. Berrigan, Romos katalikų bažnyčios kuratorius; David Eberhardt, religinės taikos misijos sekretorius; kunigas J. L. Mengel, Jungtinės Kristaus bažnyčios klebonas; Thomas Lewis, vietinis artistas.

Jie pridavė apeliaciją aukštesniam teismui, nurodydami, kad Vietnamo karas yra moraliniai neteisingas.

1,500 kinų mirė

Jakarta, Indonezija. — 1,500 kinų, pereitais metais suvaryti į koncentracijos stovyklą Vakarų Borneoje, išmirė.

Du TSRS satelitai erdvėse susijungė ir atsijungė

Maskva.— Du tarybiniai satelitai, pagal radaro nurodymus iš žemės, erdvėse susikabino ir po beveik keturių valandų kartu skraidymo atsijungė. Vienas satelitas buvo paleistas daug anksčiau, kitas kiek vėliau, bet abu ardvėse skrisdami susitiko, susijungė ir vėliau atsiskyrė.

Amerikos ir kitų šalių erdvių tyrinėtojai pripažįsta, kad tai didžiulis Tarybų Sąjungos atsiekimas erdvėse, ko Jungtinės Valstijos dar negalėjo pasiekti.

Tarybų mokslininkai teigia, kad toks atsiekimas dabar suteikia galimybę sujungti erdvėse keletą satelitų ir sudaryti raketoms stotį skridimui į mėnulį ir Marsą, taipgi ir į kitas planetas.

Tarybų televizija aiškiai perdavė abiejų satelitų atsiskyrimą.

Unijistai padeda streikieriams

Memphis, Tenn. — Daugelio unijų atstovai, atvykę iš plačios Amerikos, padėjo streikuojantiems sanitacijos darbininkams kovoti. Miesto administracija sutiko pripažinti uniją ir pakelti algas 15 c. į valandą. Streikas laimėtas.

Tėvas, užmušęs žmoną ir vaikus, susidegino

Fresno, Calif. — Alfonso Martinez užmušė savo žmoną ir tris vaikus, vėliau padegė savo namą ir pats gaisre žuvo.

Vokiečiai studentai tebedemonstruoja

Vakarų Berlynas vėl pergyveno didžiulę studentų demonstraciją velykinėje dienoje. Apie 5,000 studentų demonstravo didžiąja biznio gatve.

Policija puolė studentus, daugelį sužeidė. Kalėjime randasi apie 350 studentų. Studentai šaukė: "Naciai kiaulės, naciai kiaulės"; jie reikalavo baigti karą Vietname, sunaikinti atomines bombas.

Studentų vadovybė dabar praneša, kad po 5 dienų demonstracijų bus padaryta pertrauka tolesnei veiklai pasiruošti.

Kompartija pagerbė užmuštą kovotoją

Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos pirmininkas Winston ir gen. sekretorius Hall pasiuntė užuojautos laišką Mrs. Martin King, kaip jos žuvusio vyro pagarbą.

Laidotuvių dieną į Atlantą, Ga., vyko septynių Kompartijos narių delegacija, kuriai vadovavo partijos pirmininkas Winston, kalėjime praradęs regėjimą negras.

Dr. King norėjo koalicijos prieš rasizmą ir karą

Dr. Martin Luther King norėjo sudaryti negrų, baltųjų ir unijistų koaliciją bendrai kovai prieš rasinę diskriminaciją ir prieš karą Vietname, taipgi kovai prieš skurdą.

1,300 negrų atmatų rinkėjų Memphis mieste pradėjo streiką vasario 12 d., minėdami Abrahomo Linkolno gimtadienį. Svarbiausias buvo reikalavimas — pripažinti jų uniją.

King atvyko jiems padėti ir ten jis sutiko mirtį. Negrų ir darbo žmonių priešas jį mirtinai peršovė. Bet darbininkų kovos tas nesulaikė. Jie kovojo iki pasiekė laimėjimą. Miesto taryba jau sutiko pripažinti uniją ir algų pakėlimą. Streikas laimėtas.

Vadinasi, dr. King padėjo unijistams kovoti ir laimėti.

Brazilijoj uždraustas frontas

Rio de Janeiro. — Brazilijos valdžia uždraudė "bet kokią politinę veiklą plačiam frontui", kurį mėgino sudaryti opozicija kovai už šalies demokratiją.

Tokijas. — Daugiau kaip tūkstantis studentų ir vėl demonstravo prie naujosios amerikiečių ligoninės bal. 14 d. Jie reikalavo baigti karą Vietname. Policija demonstraciją išdaužė.

Nasseris kviečia arabus į bendrą frontą

Kairas.— Jungtinės Arabų Respublikos prezidentas G. A. Nasseris atsišaukė į visas arabų valstybes ir į visus arabus, kviesdamas prie vienybės kovai su Izraelio agresija.

Savo atsišaukime jis nurodė, kad tie politiniai ir ideologiniai tarp arabų skirtumai neturėtų sulaikyti arabų nuo solidaringos kovos prieš arabų priešus imperialistus ir zionistus.

Jungtinė Arabų Respublika įsitikinusi, kad be bendro arabų fronto Izraelio agresija vargiai bus nugalėta ir arabų pergalė pasiekta.

39 žmonės užmušti riaušėse

Dr. Kingo užmušimo protestuose įvairiuose miestuose užmušta 39 žmonės, tarp kurių buvo tik penki baltieji, o kiti visi negrai.

Buvo sumobilizuota 50,000 federalinės kariuomenės ir nacionalinės gvardijos, kurie padėjo negrų protestus malšinti ir ne vieną negrą užmušė.

Daugiausią negrų užmušta tuo metu kilusiose riaušėse.

200,507,000 amerikiečių

Washington. — Census Biuras skelbia, kad dabar Jungtinės Valstijos turi 200,507,000 gyventojų.

Maskva.—Premjeras Kosyginas išvyko į Pakistaną tartis dėl geresnių santykių su kaimynu.

Londono studentai kovojo su policija

Londonas. — Tūkstančiai studentų susirinko į Hyde Parką protestuoti prieš karą Vietname ir prieš kylantį neonacizmą Vakarų Vokietijoje.

Demonstracija patraukė link Vakarų Vokietijos ambasados protestuoti prieš terorą Vakarų Vokietijoje, kuomet studentus ten policija puldinėja ir net šautuvus panaudoja.

Policija puolė demonstraciją, daugelį areštavo. Buvo sužeistų.

Aktor. Brando pasitraukė iš filmų vaidinimo

Hollywood, Calif. — Pagarsėjęs aktorius Marion Brando pranešė, kad jis pasitraukia iš filmų vaidinimo ir pašvęs laiką civilinių teisių veiklai.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Washington.— FBI skelbia, kad buvo suokalbis dr. Kingą užmušti. Ieškomas Eric Starvo Galt, kaip Kingo užmušėjas. Manoma, kad ir jo brolis yra prie suokalbio prisidėjęs.

Washington.— Bell Telephone System viršininkai ir darbininkų unijos viršininkai teigia, kad generalinis telefonų darbininkų streikas prasideda balandžio 18 d., 8 val. popiet. Derybos pakriko. Streikas apima visą šalį.

Pittsburgh, Pa.— Eugene McCarthy reikalauja, kad valstybės sekretorius Rusk, kaip Vietnamo karo kurstytojas, pasitrauktų iš tos vietos.

Maskva.— Tarybų Sąjungos laikraštis "Izviestijos" skelbia, kad sugauti šnipinėjant keturi amerikiečiai ir vienas kanadietis.

Johnsonas tariasi karo reikale

Honolulu, Hawaii.—Prez. Johnsonas, nuvykęs į Honolulu, pirmiausia turėjo pasitarimą su Pietų Korėjos prezidentu Parku ir jo palydovais. Vėliau jis tarėsi su militariniais komandieriais Pacifike.

Vyriausias Johnsono atvykimo tikslas — tartis su Pietų Vietnamo valdžios pareigūnais Vietnamo karo klausimu. Saigone jie jau pareiškė savo nuomones, kad prez. Johnsono patvarkymas sumažinti Šiaurės Vietnamo bombardavimą nėra jiems priimtinas.

Johnsonas sako, kad dar nesusitarta su Šiaurės Vietnamu, kur pradėti pasitarimus. Šiaurės Vietnamas siūlė Kambodijos sostinę arba Varšuvą, bet prez. Johnsonas su tuo nesutiko. Jis siūlo Indiją, Burmą, Indoneziją ir Laosą.

Popiežius kvietė baigti karą Vietname

Roma. — Iš St. Petro Bazilikos balkono kalbėdamas, popiežius Povilas kvietė visus prie taikos, baigti karą Vietname, naikinti rasizmą pasaulyje, kariaujančias šalis eiti prie susitarimo.

Nepaisant to, kad buvo lietinga Velykų diena, žmonių į pliažą susirinko apie 100,000. Visi pritarė popiežiaus kalbai ir priėmė laiminimą.

Popiežius atrodė išbalęs, gerokai suvargęs, bet kalbėjo tvirtu balsu. Jis smerkė dr. Martino Luterio Kingo užmušėją ar užmušėjus, smerkė rasinę neapykantą.

Mirė Edna Ferber, garsi novelistė

New Yorke mirė Edna Ferber, pagarsėjusi novelistė, turėdama 82 metus amžiaus.

Ji rašydavo trumpas apysakas ir pjeses vaidinimui iš abelno Amerikos gyvenimo. Savo raštais ji turėjo didelio pasisekimo. Daugelis jos raštų pasiekdavo mokyklas ir mokiniai noriai skaitydavo.

Mirė hobo karalius

Cincinati, Ohio. — Mirė valkatų (hobo) karalius Jeff Davis, turėdamas 84 metus amžiaus.

Davis sukūrė valkatoms organizaciją Hoboes of America, panašią į uniją. Tai buvo 1908 m. ir visą laiką jai vadovavo.

Jis tvirtindavo, kad hoboes nėra paprasti valkatos (bums), bet keliaujantieji darbininkai. Savo gyvenime jis pats turėjo 72 narystės kortas ir skaitėsi geru unijistu. Dažnai jis kalbėdavo unijų susirinkimuose.

Naujas filmas apie "Lietuvos auksą"

Vilnius.— "Lietuvos auksas" — tokio pavadinimo reklaminį spalvotą filmą kuria Lietuvos kino studijos dokumentalistai pagal Liaudies ūkio pasiekimų parodos direkcijos užsakymą.

Kino juosta, kuri bus demonstruojama Londono prekybos parodoje, papasakos lankytojams apie gintaro kilmę, supažindins su geriausiais Lietuvos gintaro meistrų darbais.

Filmo scenarijaus autorius — Vilniaus Dailės muziejaus direktoriaus pavaduotojas R. Budrys, režisierius - operatorius A. Baronas. Filmas sukamas Palangos gintaro muziejuje.

Iranas draftuos moteris

Teheran. — Irano valdžia suplanavo draftuoti moteris nuo 18 iki 25 metų amžiaus švietimo ir labdarybės darbams. Pirmiausia jos turės pereiti 4 mėn. militarinę mokyklą, vėliau bus pristatytos prie darbo.

55 dienas išbuvo palaidotas

Londonas.— Mike Meany, 33 metų amžiaus, išbuvo 55 dienas karste palaidotas po 8 pėdų žeme. Per specialį vamzdį jis gaudavo oro ir maisto.

Jis dabar tvirtina, kad bus padaręs rekordinį žygį, išbūdamas palaidotas tiek laiko po žeme.

Gegužės Pirmoji New Yorke

Kaip kasmet, taip ir šiais metais Tarptautinė Darbininkų Diena bus minėta New Yorko mieste gegužės 1 d.

Demonstracija įvyks Union Square. Prasidės 5:30 ir tęsis iki 8 val. Demonstracijos rengimo komitetas kviečia visus prie demonstracijos ruoštis, joje dalyvauti.

Demonstracijoje bus pasisakyta už karo baigimą Vietname, už taiką, prieš rasinę diskriminaciją, prieš skurdą.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year $9.00	Canada, Lat. Amer., per year, $10.00
United States, per 6 months 5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months $5.50
Queens Co., per year $10.00	Foreign countries, per year, $12.00
Queens Co., per six months $5.50	Foreign countries, 6 months, $6.50

Nejaugi be jėgos nieko neduos?!

DABAR jau kiekvienam turėtų būti aišku, kad mūsų šalies negrai laimi tiktai tiek, kiek kovingai jie už savo teises pasireiškia. Tylėdami ir "miegodami" jie galėtų laukti dar keletą šimtų metų ir pasiliktų tokioje pat beteisiškoje padėtyje.

Paimkime kad ir tokį atsitikimą. Štai New Yorko valstijos Hamiltono mieste turime Colgate Universitetą su 1,700 studentų ir 160 profesorių. Nors ši valstija laikoma viena iš liberališkiausių civilinių laisvių ir teisių atžvilgiu, bet universiteto studentų bendrabučiuose visą laiką viešpatavo rasinė segregacija.

Ar Universiteto pareigūnai ką nors darė tai diskriminacijai panaikinti? Absoliutiškai nieko nedarė.

Ar New Yorko valstijos valdžia ėmėsi kokių nors žygių tai piktai sistemai pašalinti? Nė piršto nepajudino!

Ar federalinė valdžia panaudojo vieną kurį civilinių teisių įstatymą prieš mokyklos viršininkus, kurie tą sistemą toleravo? Taip pat nė piršto nepajudino.

Bet štai negrai atbudo ir visur pradėjo bruzdėti prieš beteisiškumą ir rasinę diskriminaciją. Sujudo ir Colgate Universiteto negrai studentai. Jiems į garbingą talką stojo keli šimtai baltųjų studentų. Kilo audra. Studentai užėmė mokyklos sales, užsibarikadavo ir pareiškė: Nepanaikinsite bendrabučiuose diskriminacijos ir segregacijos, pamokos negalės įvykti!

Ir kas pasirodė? Universiteto šovinistinė vadovybė turėjo nusileisti. Segregacija ir diskriminacija panaikintos. Teisingumo ir laisvės laimėjimas milžiniškas. Viskas pasikeitė gerojon pusėn. Mokykloje prasidėjo nauja istorija!

Riaušės yra baisus dalykas. Nukenčia daug ir nekaltų, gerų, teisingų žmonių. Bet kartais atrodo, kad kito kelio teisybės ir laisvės laimėjimui nebepaliekama. Tie, kurie valdo ir kontroliuoja, geruoju reformų nepraves, nenusileis, nepasitrauks. Juos kartais tiktai jėga ir baimė priverčia pasiduoti tiesai.

Italija ruošiasi rinkimams

ITALIJA jau senokai valdo "kairiųjų" krikščionių demokratų ir socialdemokratų koalicija. Bet gegužės 19 d. įvyks parlamentiniai rinkimai.

Ką jie reiškia? Ką jie žada?

Italijos Komunistų Partija yra viena iš didžiausių komunistinių partijų pasaulyje. Jos įtaka šalyje milžiniška. Ji turi skaitlingą atstovybę parlamente. Kokia jos pozicija? Kaip ji ruošiasi šiems rinkimams?

Komunistų Partijos Centro Komitetas išleido plačią parlamento rinkimams programą, kurioje, tarp kitko, sakoma:

"Mūsų naujas, siūlomas Italijai užsienio politikos pagrindinis tikslas yra suteikti mūsų šaliai tikrą nacionalinę nepriklausomybę ir padaryti ją savarankiška visokių karinių blokų atžvilgiu."

Kaip žinia, Italija yra įtraukta į NATĄ (Šiaurės Atlanto Militarinę Sutartį) ir padaryta Amerikos imperializmo ramsčiu. Todėl Italijos Komunistų Partija reikalauja, kad Italija tuoj iš NATO pasitrauktų. Taip pat ji reikalauja, kad iš Italijos tuojau "būtų pašalintos visos raketinės ir atominės karinės bazės."

Komunistų Partijos programoje pabrėžiama, kad taip vadinamas "kairysis centras," kuris dabar valdo Italiją, yra išsigimęs, "atsisakęs savo pirmykščių reformatoriškų ketinimų ir praradęs savo pažangiąsias jėgas. Jis išsigimė ir faktiškai tapo monopolistinio kapitalizmo ekonominės valdžios priedanga ir atrama."

Komunistų Partija rinkimuose sieks supliekti krikščionių demokratų partiją ir tą "kairįjį centrą." Ji sako: "Mes čia nesiekiame jokių siaurų partinių interesų, o išreiškiame visuotinį demokratijos ir pažangos siekimą."

Komunistų Partija sako, kad ji atkakliai kovojo ir kovos už pilnutinį socializmo laimėjimą Italijoje.

JIE APIE SAVE IR SAVUOSIUS

Kaip žinia, šiuo laiku "veiksniuose" eina karšti ginčai. Visomis keturiomis plakami ir niekinami visi, kurie pradeda įsitikinti, kad palaikymas ryšių su Lietuva yra labai reikalingas. Kokį lygį tie ginčai yra pasiekę, galima spręsti iš kanadiečių pabėgėlių laikraščio gailiosios raudos. J. Kardelis sako:

"Šviesa-Santara vieną sritį—santykius su Lietuva—pajudino. Bet neatrodo, kad plačiai ir visapusiškai. O šis reikalas yra vienas iš pirmaujančių. Jo pagrindu vyksta jau žymūs nesusipratimai. Ir vis dar giliau brendama į nesusitarimus, nesusipratimus; vis daugiau vieni kitus kaltiname, kartais nebandant argumentuoti pasisakymus."

Perskaitę "Laisvę" paduokite kitiems, kurie jos dar neskaito.

Kas ką rašo ir sako

APIE KANADOS LIBERALUS

Kanados pažangiųjų lietuvių "Liaudies balsas" (bal. 12 d.) apie savo šalies liberalus sako:

"Kaip nekalbėsime, liberalai, kad ir neturėdami daugumos, pastaruoju metu atliko visą eilę gerų darbų, įvedė gerų reformų. Tiesa, ne be visuomenės spaudimo. Bet tai jau toks Kanados vystymosi kelias."

Neblogos nuomonės laikraštis yra ir apie buvusį premjerą L. B. Pearsoną. Tiesa, girdi, vieni jį peikia, kiti pernelyg giria, "bet jam visi atiduoda kreditą už tai, kad jis pats pamatė, jog šioje gadynėje Kanadai reikia jaunesnio, energingesnio vadovo. Jis pats atsisakė nuo vadovybės, kad leidus jaunesniam užimti vietą."

Kaip žinia, Kanados liberalai savo lyderiu išrinko Pierrą F. Trudeau, tik 46 metų amžiaus, kuris yra premjeru. Apie jį laikraštis sako: "Be abejonės, tik gyvenimas parodys, koks jis bus. Taipgi, kiek paramos jis gaus iš kitų liberalų lyderių..."

MEILĖ LŪPOSE, O NEAPYKANTA ŠIRDYJE

Velykų proga Chicagos kunigų "Draugas" išdrožė ilgą ir rūstų pamokslą apie 'vilties ir meilės dvasią." Skaitome:

"Šioje prisikėlimo dvasioje reikalinga ir mums pažvelgti į savę ir į savo santykius vienų su kitais. Jei mes esame vienybėje su žmonija, jei mes dar tampriau esame susiję su savo tauta, tai nauju ryšiu dar stipriau esame sujungti Kristaus iki aukščiausio laipsnio įrodytoje meilėje. Būdami ne vieni, bet daugeliu atžvilgių broliai savo tarpe, mes turime tą broliškumą įrodyti savo kasdieniniame gyvenime. Priklausomumą Kristui galima įrodyti ne kuo kitu, tik nuoširdžia vienas kito meile."

Nuo ko tos meilės įrodymas tuoj turėtų prasidėti? Štai mūsų nuoširdžiausias "Draugo" redaktoriams ir leidėjams patarimas.

Šiandien Vietnamo karas yra baisiausia žmonijos nelaimė, atmetimas ir paneigimas visokios meilės. Na, o "Draugas" nori ir reikalauja, kad šis karas būtų dar labiau išplėstas, kad dar daugiau nekaltų aukų kristų iš abiejų pusių. Nuo čia ir reikėtų pradėti, tuoj pakeičiant nusistatymą ir prisidedant prie visos padoriosios žmonijos reikalavimo, kad Vietnamo karas tuoj būtų nutrauktas.

Kitas pavyzdys. Beveik kiekvienoje "Draugo" skiltyje trykšta neapykanta Tarybų Lietuvai. Čia irgi reikalingas griežtas pasisukimas. Ta neapykanta turėtų eiti laukan iš "Draugo" puslapių. Tai būtų geras įrodymas, kad velykinis pamokslas nėra tušti žodžiai savo skaitytojų akims muilinti.

BAISI NESĄMONĖ

"Vilnies" redaktorius L. Jonikas savo kolumnoje sako:

Abi kariaujančios pusės jau susitarė dėl "dienotvarkės." Pirmutiniame susitikime niekas daugiau nebus tariama, kaip nustatyti dieną ir valandą, kada bus nutraukti mūšiai Vietname.

Tik vėliau kada nors, gal visai kitoje vietoje, prasidės taikos derybos.

Daleiskime, kad pirmame susitikime abi pusės nutars nutraukti mūšius. Iki paskutinės minutės karo akcija bus tęsiama, nors visi žinos, kad tą ir tą dieną, tą ir tą valandą mūšiai bus nutraukti.

Taip buvo baigiantis Pirmajam pasauliniam karui, kaip ir Korėjoje. Spalio mėnesio pabaigoje, 1918 metais, Vokietija ir Jungtinių Valstijų aliantai nusitarė nutraukti mūšius lapkričio 11 dieną, 11 valandą ryto.

Abiejų pusių kareiviai dvi savaites žinojo, kad karas baigsis, bet viršininkų buvo verčiami žudyti vieni kitus.

Tokios tarptautinės transakcijos, man rodosi, yra didelis nonsensas.

Tuo tarpu, žinoma, kraujas liejasi. Dar nesusitariama nė dėl vietos, kur pirmutinis susitikimas įvyks.

LEIDINYS APIE MARKSĄ ir MARKSIZMĄ

"Elta" praneša:

"K. Marksas ir dabartis"—taip pavadintą leidinį išleido Lietuvos TSR "Žinijos" draugija. Jame pateikta medžiaga iš seminaro lektoriams, skatinantiems paskaitas ryšium su K. Marko gimimo 150-osiomis metinėmis.

Leidinyje spausdinamas ekonomikos mokslų daktaro M. Lolos pranešimas "K. Marko ekonominis mokymas," ekonomikos mokslų kandidatų A. Buračo ir V. Pauliukonio — "Marksizmas šiandien" bei "Marksizmas ir šiuolaikinis valstybinis-monopolistinis kapitalizmas." Filosofijos mokslų kandidatai J. Repšys ir V. Lazutka rašo apie marksizmą ir humanizmą, K. Marko ateistinių pažiūrų formavimąsi. Medžiagas apie K. Marko požiūrį į pasaulinį-istorinį proletariato vaidmenį, apie pirmuosius marksizmo propaguotojus Lietuvoje pateikia istorijos mokslų kandidatai J. Bacevičius ir V. Merkys.

Geografijos neofašizacija

Vis garsiau sklinda Revanšistiniai šūkiai prie reino krantų. Neonacizmo ideologai nesišlyksti jokių priemonių savo nešvariai propagandai. Būdingas atvėjis, neseniai įvykęs Homburgo miestelyje (Heseno žemė). Čia įvyko naujos medicinos seserų mokyklos atidarymas. Valdžios nutarimu, keturiems pastatams, sudarantiems mokyklos kompleksą, buvo duoti tokie pavadinimai: "Rytų Prūsijos namas", "Silezijos namas", "Pomeranijos namas", "Berlyno namas".

Tur būt, nujausdami, kad ne kiekvienas sveiko proto vokietis šuvoks šio sumanymo prasmę, vietos valdžios atstovas Verneris Geras pareiškė: "Šie pavadinimai turi nuolat priminti gyventojams rytines vokiečių žemes ir žadinti mūsų jaunimo domėjimasi jomis".

Koks, revanšistų supratimu, turi būti domėjimasis "rytinėmis žemėmis" ir kokiu tikslu VFR jis "žadinamas"—nesunku numanyti.

Iš laiškų

Didelis ačiū jums už atsiųstą knygą "Klesti Nemuno Kraštas." Man tai buvo didelė staigmena. Stebėjausi, kad taip greitai suskubote ją parašyti ir išleisti. Tikrai — lietuviškas valio!.. Malonu buvo sklaidyti knygos puslapius ir grožėtis šiuo puikiu ir nepaprastai kruopščiu darbu. Joje, aišku, surinkta labai gausi ir koncentruota informacija apie mūsų respublikos šiandieną. Ir aišku, visiškai objektyvi informacija, be jokių pagražinimų, be jokių sensacijų. Tai tiksli kaip matematika faktų knyga. O kas gali būti tikslesnio už patį faktą? Niekas! Norintiems objektyviai susipažinti su dabartine Lietuva išeiviams ši knyga, aš manau, turėtų būti ir įdomi, ir vertinga...

Kokios naujienos pas jus? Gal visų žmonių lūkesčiai pagaliau išsipildys — pasibaigs tas nelemtas karas ir žmonės lengviau atsikvėps. Tur būt visi dori žmonės visame pasaulyje jau labai, labai laukia tos dienos, kada nutils paskutinis šūvis. Nieko nėra baisesnio už karą. Mums, kurie gyvenime tai patyrėme, karas yra didžiausia žmonijos nelaimė. Palinkėkime žmonijai taikos ir laimės.

Pas mus gyvenimas, kaip visada, veržlus, įdomus, aktyvus. Rašom naujas knygas, spausdiname naujus leidinius. Dabar laukiame pavasario. Saulė šildo vis maloniau. Vis daugiau jos šiltų spindulių įsibrauna į žiemos darbų ir rūpesčių išvargintą širdį. Ir todėl akys kasdieną šypsos linksmiau. Netrukus sužaliuos Lietuvos laukai, baltai pražįs jos sodai, pragys paukščiai ir poetai — prasidės poezijos pavasaris...

Ed. Mieželaitis

Gerb. Redakcija,

Prašau atsakyti į sekamus klausimus: Kur Mykolaitis-Putinas gyveno karo laikais, ir ar jis jau buvo baigęs rašyti "Sukilėlių" tomą?

Su pagarba,
August Setiz

Atsakymas

Per visą karo laiką rašytojas Vincas Mykolaitis-Putinas gyveno Lietuvoje. Nors mes dar negavome, bet girdėjome, kad jo abu "Sukilėlių" tomai jau yra išleisti Vilniuje vienoje knygoje. Tai reiškia, kad velionis buvo baigęs prieš mirtį ir antrąjį tomą rašyti.

Studentė su studentu

Barnard kolegijoje kilo nemažas sąjudis kai paskelbė žinia, jog 20 metų Linde LeClair, tebebūdama netekėjusi, gyvena su studentu.

Įstaigos vedėjai pasimojo ją nubausti pašalinimu iš kolegijos. Studentė į posėdį atėjo su advokatu, tačiau gynimasi vedė pati. Ji kaltino kolegijos vadovybę diskriminacijoje. Kaip pavyzdį ji rodė Columbia, kur vaikinus studentus niekas nepersekioja. Jie gyvena kas su kuo gyventi nori.

Maskva. — Amerikiečio poeto Robert Frost knyga išleista Tarybų Sąjungoje.

Dr. Algirdo Margerio jiems atsakymas

Čikagoje leidžiamas reakcinis "Naujienų" laikraštis staiga sušuko: "Dr. Margeris nori grįžti!"

Kaip manote, kur norėčiau grįžti? Pasirodo—atgal Čikagon. A aš, prisipažinsiu, šito visai nežinojau, net nesapnavau apie tai. Matyt, už mane tai bus prisapnavę šio laikraščio redaktoriai, visų pirma, jų vyriausiasis.

Tai ko gi aš čia dabar rašau, ko aiškinu? Ne jiems, minėto laikraščio redaktoriams, žinoma.

Mano žodžiai skirti "Naujienų" skaitytojams, kurių tarpe nemaža gerų, bet per ilgą laiką, deja, gerokai dezinformuotų žmonių.

Jiems ir noriu visų pirma pranešti, kad neturiu kur ir ko grįžti. Aš jau **sugrįžau.** Grįžau į savo mielą tėvynę, kurią prieš daugelį metų buvau priverstas palikti. Seniai norėjau vėl gyventi Lietuvoje. Parvykau atgal praėjusių metų gegužės mėnesį ir be galo džiaugiuosi, kad esu vėl tarp savųjų, kad gyvenu šauniajame Gedimino mieste, kuris brangus kiekvienam lietuviui. Štai kaip iš tikrųjų yra su tuo "norinčiu grįžti Dr. Margeriu." Kaip matome, teisybė retai tokia komplikuota, kaip kai kas stengiasi ją vaizduoti.

Beje, iš vieno privataus laiško sužinojau, kad tie patys ponai, kurie baisiai pasipiktinę mano grįžimu į Lietuvą (tarsi natūralus žmogaus noras gyventi tėvynėje būtų koks nusikaltimas!), skleidžia gandus, kad aš Vilniuje... dingęs. Kiti jų bendraminčiai teigia, kad aš kreipiausi į Amerikos Medikų susivienijimą, prašydamas padėti man grįžti Čikagon. Šiuose žodžiuose yra dalis tiesos. Mat, iš tikrųjų kreipiausi, bet... visai kitokiu adresu. Kreipiausi į Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą ir prašiau, kad man suteiktų pilietybę. Galiu pranešti tiems, kurie dedasi daug išmaną, bet nieko nežino, kad aš neseniai tapau Lietuvos TSR piliečiu.

Matyt, netenka aiškinti, kad aš tuo labai didžiuojuos.

Ir dar keli žodžiai pabaigai. Kaip nuo seno būdinga "vaduotojų" spaudai, taip ir "Naujienose" išspausdintoje žinutėje apie mano "sugrįžimą" esu keikiamas ir koliojamas. Manęs toks stilius visiškai nestebina. Juk visadą koliojasi tie, kurie neturi ką pasakyti.

Tad tegul sau koliojasi, jeigu kitko nesugeba...

Dr. **Algirdas Margeris**
Vilnius

Istorijos veidrodyje

Istoriškai kalbant, dalies Europos, o kartu ir Lietuvos, kuri tuo laiku buvo po Rusijos letena, yra žymus supuolimas su istoriniais įvykiais Amerikoje. XIX šimtmečio antrojoje pusėje, tai yra 1860-1864 metais, Amerikoje įvyko civilinis karas, ir negrai buvo išlaisvinti iš vergijos. Gi Rusijoje ir Lietuvoje pasireiškė neramumai, kurie privedė prie baudžiavos panaikinimo. Feodalizmas gavo smūgį, nuo kurio jis žlugo.

Per šį 100 metų laikotarpį įvyko dideli pasikeitimai ir skirtumai tarp Lietuvoje ir Rusijoje buvusių baudžiauninkų ir Amerikoje buvusių vergų negrų. Ten buvę baudžiauninkai nūdien jau yra krašto savininkai ir tvarkdariai, o Amerikoje negrai tebėra beteisiai alginiai vergai.

Ėmė daugiau kaip šimtas metų, bet pagaliau negras pakėlė savo galvą. Pasauliniai įvykiai ir pasikeitimai jį išbudino. Tamsiaodis žmogus pasinėrė į kovas.

Prezidentas J. F. Kennedy pradėjo rūpintis negrų padėtimi daugiau už visus buvusius JAV prezidentus. Civilinių teisių klausimas buvo aukštai įvertintas. Bet J. F. Kennedis žuvo nuo žmogžudžio rankos.

L. B. Johnsonas, kad padaryti tą obalsį tvirtesniu, sumanė jį pavadinti net "Didingąja draugija."

J. F. Kennedis prieš žuvimą buvo įvėlęs Ameriką į nevisai aiškią padėtį. Jis buvo pasiuntęs į Vietnamą 16,000 kokių tai "patarėjų-instruktorių." O kas tie "instruktoriai" galėjo būti? Tai jau visiems aišku. Jais buvo karininkai, kurie turėjo paruošti jaunimą karui. L. B. Johnsonas, vietoje sušaukti tuos instruktorius, pasiuntė dar daugiau tokių "patarėjų"—naujus pulkus kariuomenės!

Mūsų laivynas, esantis Tonkin įlankoje prie Šiaurės Vietnamo, išprovokavo kokią tai ataką ant Amerikos karinių laivų. Ir tuo pasinaudodamas LBJ pradėjo puolimą ant Šiaurės Vietnamo. Ir nepaskelbtas karas vedamas. Jau 5 metai, kai Amerika kariauja Vietname, vis "laimėdama." Karas lėšuoja nuo 22 iki 35 bilijonų dolerių per metus, o kiek gyvybių ir kraujo...

LBJ žmona, "Lady Bird," buvo sugalvojusi rūpintis šalies pagražinimu — parkų ir parkelių ruošimu, bet karas Vietname viską surijo, o kartu ir tą "Didingąją draugiją."

Kiek būtų kraštui naudos, jei tas turtas, kuris Vietname eikvojamas, būtų sunaudotas čia, namie! Būtų čia namų, būtų bedarbiams pašalpos, būtų biednuomenės vaikams pieno, būtų mokyklų. Amerikos gyventojai priversti gyventi trūkume ir pavergime, o mūsų valdonai keliauja daugiau kaip 10,000 mylių nuo savo krantų neva ten sukurti "pavyzdingą" tvarką, kokia jie "gėrisi" Amerikoje. Tik Amerikos tvarkos niekas neskuba ten įvesti. Ten ginklais palaikoma alginė vergija.

Gerai J. Baltušis savo knygoje "Tėvų ir brolių takais" sako: "Aš nesuprantu, kodėl bent vienam žmogui yra reikalingas milijonas dolerių?" Tikra tiesa, gyventi galima su mažiau ir nieko nenuskriausti. Amerikos milijonai ir milijonieriai yra šalies nelaimė.

Dzūkelis

Prof. J. Brėdikis apie savo patyrimus Jungt. Valstijose

Iš kelionės po JAV į Kauną grįžo medicinos mokslų daktaras profesorius **J. Brėdikis.** Žymus širdies specialistas plačiai susipažino su Amerikos medicinos centrų veikla. Kelionės įspūdžiais jis pasidalijo su "Tiesos" korespondentu.

—Kaip žinome, vienas kelionės tikslų buvo arčiau susipažinti su naujais mokslininkų pasiekimais širdies elektrinio stimuliavimo srityje.

—Lankantis medicinos centruose - Vašingtone, Baltimorėje, Filadelfijoje, Čikagoje, Niujorke bei kitur, teko artimiau susipažinti su Amerikos mokslininkų veikla širdies elektrinio stimuliavimo srityje. Pasiekimai nevienodi. Kai kur tokių medicininiu metodų lygis dar nepakankamas. Kur medikai artimai bendradarbiauja su medicininėmis elektroninėmis įstaigomis, yra sukurti nauji tobuli aparatai širdžiai stimuliuoti. Tačiau, vertinant tokią aparatūra elektrodų požiūriu, tarybiniai aparatai pranašesni. Kai kurie metodai, kuriuos mes taikome ir laikome gerais, amerikiečių mokslininkams iki šiol buvo nežinomi. Su dėmesiu jie stebėjo Majamyje mano pademonstruotą metodą elektrodui į širdies raumenį įvesti. Ši metoda specialistai pripažino praktikuotinu ir savo klinikose.

—Jus, kaip širdies chirurgijos specialistą, domino ir tokio pobūdžio sudėtingos operacijos?

—Didesnę laiko dalį viešnagėje Amerikoje kaip tik ir skyriau širdies chirurgijai. Teko matyti daugiau kaip 100 įvairių operacijų. Buvo galimybė gerai išstudijuoti jų techniką. Visa tai, be abejo, turės teigiamos įtakos mūsų chirurgų darbui Kauno klinikose. Aš esu įsitikinęs, kad mes esame pajėgūs netrukus atlikti visas tokias operacijas, kurias teko matyti. Matyt, teks pakeisti kai kurių širdies operacijų metodiką tobulesne. Kalbant apie širdies chirurgijos lygį JAV, tenka pripažinti, kad jis taip pat nevienodas atskiruose miestuose. Nedideliuose centruose jis yra žemesnis, kaip Vilniuje ar Kaune. Tuo tarpu stambiose klinikose Niujorke ir kitur kasdien daroma po 7-8 sudėtingas širdies operacijas, panaudojant dirbtinę kraujo apytaką. Ypač paplitusios širdies vožtuvų pakeitimo operacijos, kurias pakelia 60-ties ir daugiau metų žmonės. Tenka pastebėti, kad JAV chirurgų metodai dažnai skirtingi, nes jie nelabai mėgsta stebėti, bendradarbiauti vieni su kitais. Čia jau ryškus asmeninio užsisklendimo bruožas, kurį ugdo konkurencija.

— Jūsų lankymasis JAV sutapo su svarbiais įvykiais medicinoje, su širdies persodinimo operacija Keiptaune. Koki atgarsį ji sukėlė Amerikos medicinos centruose?

—Tuo metu ir Brukline buvo atlikta viena tokia operacija, bet nesėkmingai. Trijose klinikose teko matyti širdies persodinimą gyvuliams. Jeigu, skaitant spaudą, gali susidaryti įspūdis, kad širdies persodinimo problema jau baigiama išspręsti, tai žymiausių chirurgų tarpe vyrauja kitokia nuomonė. Negalvojama, kad tokio pobūdžio operacijos greitai taps masinėmis. Dar neišspręsta daug problemų. Bandomieji gyvuliai su persodintomis širdimis greitai žūna, ir nėra galimybės giliau išstudijuoti reiškinius, susietus su tokiomis sudėtingomis operacijomis. Šioje srityje JAV specialistus sudomino mūsų metodika, persodinant širdį gyvuliams, kai audinių susiuvimui panaudojamas mechaninis aparatas, kuris leidžia sutrumpinti operacijos laiką. Amerikos chirurgai audinius iki šiol susiūdavo rankomis. Mekslininkų pakviestas, apie tai padariau keturis pranešimus Baltimorės, Čikagos, Niujorko, Filadelfijos universitetuose.

Sudaryta prekybinė sutartis

Lenkijos prekybininkų delegacijos vadovas, Lenkijos Liaudies Respublikos vidaus prekybos ministro pirmasis pavaduotojas E. Kolodziejus ir Lietuvos prekybos ministras A. Mikutis Vilniuje pasirašė tiesioginių prekių mainų sutartį tarp Lenkijos ir Lietuvos 1968 metams.

Lenkija tieks Lietuvai vilnonius audinius, flanelę, drabužius, kanceliarines ir foto prekes, muzikos instrumentus.

Į Lenkijos Liaudies Respubliką keliaus lietuviški lininiai audiniai, tualetinis muilas, moteriškos spalvotos elastinės kojinės, užuolaidos, suvenyrai. Asortimentui papvairinti, bus keičiamasi maisto produktais, žaislais.

SVEČIŲ AKIMIS

Prieš kelerius metus kelionėje po Lietuvą lydėjau vieną lietuvį, atvykusį iš Jungtinių Amerikos Valstijų. Jis stebėjosi mūsų pažanga ir stengėsi pakiek galima daugiau užsirašyti į knygelę. Kaune, vienoje naujai pastatytų mokyklų, jis kreipėsi į berniuką:

—Kiek tau metų?

—Dvylika.

—Kur gimei?

—Marių dugne, — kiek pamąstęs atsakė berniukas.

Jis nejuokavo. Jis iš tiesų gimė vietovėje, kuri, statant Kauno hidroelektrinę, buvo užtvindyta ir dabar yra marių dugne.

Svečias užsirašė šį pasikalbėjimą su berniuku. Paskui mes nuvažiavome į Elektrėnus. Apžiūrėjome šį naują, kartu su galinga elektrine išaugusį miestą. Svečias susidomėjo miesto kapinėmis. Kur jos yra?

—Atleiskite, bet kapinių jums neparodysime, — atsakė jam.

—Kodėl?

—Elektrėnuose nėra kapinių. Čia dar niekas nemirė.

Svečias vėl išsiėmė knygelę. Mūsų gyvenime jis pastebėdavo daugiau, negu mes patys.

Užsienio turistai susidomėję lanko mūsų kraštą. Kai Vilniuje viešėjo žinomas prancūzų rašytojas ir filosofas Žanas Polis Sartras, man teko kartu su juo pabuvoti dailininko Augustino Savicko dirbtuvėje. Svečias gražiai atsiliepė apie dailininko kūrinius. Pro atdarą langą pūtė vėjas, buvo vėsu. "Negaliu uždaryti lango, — teisinosi A. Savickas, — palangėje balandžiai susisuko lizdą."

—Menininkams negalima uždaryti lango į pasaulį, — pajuokavo Sartras, — tai supranta net balandžiai.

Lango į pasaulį neturi uždaryti ne vien menininkai, bet ir visi žmonės. Pro atdarą langą toliau matyti ir daugiau saulės.

Žmogaus langas į pasaulį — tai jo širdis. Šiandien Nemuno krašto žmonių širdis atvira tiems, kurie atvyksta pas juos atvira siela.

Prieš išvažiuodamas iš Vilniaus Ž. P. Sartras pasakė žurnalistams: "Lietuva — savitos kultūros kraštas. Joje harmoningai derinasi istorija, tradicijos, peizažas, liaudies menas ir šių dienų ryšys, kuris jungia tradicijas su šių dienų lietuvių meno ieškojimais. Mane sužavėjo legendos, gimusios dar pagonybės laikais, ir tai, kad jų liaudiškas charakteris atgyja šiuolaikiniuose menininkų kūriniuose ir skamba nūdieniškai. Visi lietuviai, su kuriais man teko susitikti, — visapusiškai laisvi žmonės."

Ž. P. Sartras teisus. Tarybų valdžios metais Lietuva nuėjo didelį kelią. Lietuvių kalba — viena seniausių kalbų — pasakoja šiandien apie jauną kraštą, jaunus žmones. Ir lietuviškos dainos skamba šiandien, nors senoviškai, bet naujai.

Jubiliejinėje Dainų šventėje-estradą užtvindė 30.000 dainininkų choras. Stadiono vejoje šoko 6.000 tautinių šokių mėgėjų. Dainų melodijomis, šokiais lietuviai pademonstravo, kuo jie šiandien gyvena.

Koks gražus mažytis
mūsų kraštas,—
Kaip lašelis tyro gintaro.
Myliu jį seniai
audimų raštuos
Ir dainose
kaimo gimtojo...

Šie Salomėjos Nėries žodžiai Lietuvoje skamba kaskart džiaugsmingiau.

Albertas Laurinčiukas

Tito ir Sato susitarė

Tokijas. — Jugoslavijos prezid. Tito ir Japonijos premjeras Sato susitarė paskelbti atsišaukimą už tarptautinę termo branduolinę kontrolę, siūlomą Tarybų Sąjungos ir Amerikos.

VANDUO

Kiekvieną rytą pilni žmonių laivai
atsistumdavo nuo moliuskinio kranto
ir plaukdavo į salas,
kur buvo granito karjerai.

Meino pajūrio miestelyje—
prie uolų prilipę lyg kiaukutai—
juos nulydėdavo žvilgsniais
kriauklėti nameliai.

O mums po kojų jūra laižė
paskubom iš kartelių surėstą
painių pertvarų labirintą,
kur gaudomos žuvys masalui.

Prisimeni? Mes sėdėdavom ant uolos.
Nuo tada ji man tebešvyti
tartum vaivorykštė, bangų mūšoje
Visa purpurinė.

Tuo tarpu tai buvo
paprasčiausia pilka uola,
nuo jūros vandens
pažaliavusi.

Jūra taškydavo uolą
po mūsų kojom per dieną
ir įdūkus ją rydavo
kąsnis po kąsnio.

Vieną naktį tu susapnavai,
kad esi undinė, gyvenanti
prie krantinės polių
ir savo rankom nuo jų nurenkanti
jūros anteles.

Mes troškom, kad mūsų sielos
lyg žuvėdros galėtų sugrįžti
prie tos uolos. Tačiau vanduo
mums jau buvo per šaltas.

Robert Lowell
Iš anglų kalbos vertė
Vytautas Bložė

LAIŠKAS PENKTAJAM

Skiriu keturiems JAV vaikinams,
atsisakiusiems kariauti Vietname.

Kančia, kančia!
Lyg viesulo sparnais plukdytos upės
Užlieja žemės saulėtas akis...
—Nejau ranka,
Gimdyta duonai kurt ir saugot ugnį,
Pakilt prieš motinas savas išdrįs?!
—Išdrįs... Išdrįso!--Ne! Neleiskit jiems!
Neleiskit žemės veido subiaurot
Juk kas jį bepažins? dėmėms!
Kas Žemės planeta vadins?
Ką atsakysim mes visatai,
Amžinam gyvybės pradui,
Išdrįsę nuodyt Žemės-motinos krūtinę,
Pasmerkę pražūčiai, kur dar negimę!..
Gaisrai, gaisrai...
Napalmu dūstantys laukai... vaikai...
Apdegęs klasėje gaubys...
Koks vardas jo, kurs tai darys?!
Kaip motina pažvelgs tau į akis
Ir ką sakysi? Ir ką sakysi?!

Pritvinkę dūmuos debesys vaitojo,
Kai keturi, jaunučiai, pakely sustojo...
Galėjo. Pasiryžo ir sugrįžo. Tarė: ne!
Pasaulis ranką ištiesė ir tarė: taip!

Ir tu sustoki, pagalvok!
Kaip tie, jie keturi,—
Tu penktas būsi gal, jei sąžinę turi!
Jei tu gimdytas duonai kurt
ir saugot ugnį,—
Nekurk ugnies, o saugok duoną
virš bedugnės!

Irena Grasimavičiūtė

Lietuvos miestų ir rajonų laikraščių puslapiuose

Pasvalio rajono laikraštis "Darbas' plačiai aprašė Joniškėlio žemės ūkio technikume įvykusias iškilmes, kurios buvo surengtos šiemetinei — dvidešimtajai — pokario agronomų ir technikų laidai palydėti. Per tą laiką Joniškėlyje paruošta daugiau kaip du tūkstančiai žemės ūkio specialistų, kurie sėkmingai darbuojasi kolūkių brigadininkais, agronomais, dalis net pirmininkais. Technikumas už gerą specialistų paruošimą Tarybinės vyriausybės yra apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu.

-:- -:- -:-

Rojaus Mizaros gimtojo Alytaus rajono laikraštis "Komunistinis rytojus" kartu su "Nemuno" ir "Tarybinio artojo" kolūkiais paskelbė R. Mizaros vardo prozos ir poezijos kūrinių konkursą. Rengėjai pakvietė dalyvauti visus iš Dzūkijos kilusius plunksnos bičiulius.

Šiek tiek anksčiau į panemunės rašančiuosius su panašiu kvietimu kreipėsi Jurbarko rajono laikraščio "Šviesa" redakcija. Birželio mėnesi sueis dvidešimt metų, kai "Žemės maitintojos" autoriaus Petro Cvirkos tėviškėje susikūrė kolūkis. Šiai datai pažymėti redakcija ir rašytojo vardu pavadinto kolūkio valdyba paskelbė konkursa apsakymui ir apybraižai.

-:- -:- -:-

92 metų dainininkės L. Kvietkauskienės, K. Maračinskienės, E. Arbočienės ir kitų senučių dainuojamas senovės dainas į magnetofono juostą įrašė Dusetų K. Būgos vardo vidurinės mokyklos kraštotyrininkai, vadovaujami mokytojos Z. Vilvtės. Daugiau kaip 70 mašinraščio puslapiu jau sudaro jaunųjų kraštotvrininkų surinktos liaudies dainos, oracijos, pasakojimai apie senovės vestuvių apeigas, papročius.

Zarasų laikraštis
"Tarybinė žemė"

-:- -:- -:-

Alytaus medvilnės kombinato gamybinio korpuso stogas apgaubė dešimties su puse hektaro plotą. Eksperimentinis cechas jau veikia. Mokomi šimtai darbininku, nes užbaigus statybą, čia bus sumontuota apie tris tūkstančius staklių.

Iš laikraščio
"Komunistinis rytojus"

-:- -:- -:-

Dvylika tūkstančių klaipėdiečiu apsigyvens naujojo "Baltijos" gyvenamojo rajono antrajame mikrorajone. Jis šiemet pradėtas statyti. Mikrorajone bus 3 vidurinės mokyklos, 4 darželiai-lopšeliai, stambus prekybos centras, parkas-sodas, plaukymo baseinas.

Laikraštis
"Tarybinė Klaipėda"

-:- -:- -:-

Kolūkiai ir tarybiniai ūkiai vis daugiau padeda valstiečiams, kurie statosi nuosavus namus gyvenvietose. Daugiausia padedama tiems, kurių vienkiemiai yra drėgnuose, numatvtuose greitai drenuoti laukuose. Devyni Šilutės rajono ūkiai šiems metams jau sudarė sutartis su Pagėgių staliu dirbtuvėmis, kad jos atliktų medžio darbus tuose ūkiuose namus statantiems valstiečiams, persikeliantiems iš drenuojamų plotų.

Šilutės laikraštis
"Komunistinis darbas"

-:- -:- -:-

Šakių rajono "Komjaunuolio" kolūkis centrinėje Sudargo gyvenvietėje pastatė dviejų aukštų namą buitinėms paslaugoms. Čia įsikuria visuomeninė pirtis, kirpykla, siuvykla, skalbykla.

Šakių laikraštis
"Draugas"

-:- -:- -:-

"Pirmyn" kolūkio valdyba neretai nusamdo autobusą kolūkiečių ekskursijoms. Neseniai 28 kolūkiečiai pabuvojo Leningrade. Jie aplankė Ermitažą, Petropavlosko tvirtovę, "Auroro" kreiserį ir kitas įžymias vietas.

Pakruojo rajonas,
"Auksinės varpos"
laikraštis

Palanga laukia svečių

Praūžęs viesulas padarė nemaža nuostolių Lietuvos pajūryje. Palangos kurortui. Dabar čia sparčiai gydomos stichijos padarytos žaizdos. Tiesa, dauguma atostogautojų ir poilsiautojų, lankęsi ne kartą Palangoje, be abejo, pasiges ne vienos dešimties medžių gražiame Botanikos parke, pastebės išretėjusias ūksmingąsias kaštonų ir liepų alėjas. Gal truputį kitaip atrodys smėlėtos kopos, na ir, žinoma, atnaujintas medinis tiltas į jūrą.

Įvairiose kurorto vietose kyla nauji sanatorijų poilsio namų ir gyvenamųjų namų korpusai, asfaltuojamos gatvės, tvarkomi gėlynai ir skverai. Miestas rengiasi sutikti gausius savo svečius pasipuošęs ir atjaunėjęs.

Pažinčiai su Kaunu

Kauną aplanko tūkstančiai turistų. Jiems "Minties" leidykla išleido knygą-vadovą 'Kaunas' (paruošė A. Abramauskas, V. Černeckis ir A. Gulbinskienė).

Pirmasis skyrius "Miesto praeitis" supažindina su miesto įkūrimo, jo vystymosi istorija. Antrasis skyrius "Šiandieninis Kaunas" pasakoja apie Tarybų valdžios metais labai išaugusią miesto pramonę, mokslo ir mokymo įstaigas, muziejus, teatrus, architektūros paminklus bei ekskursijų po miestą maršrutus.

Leidinys gausiai iliustruotas P. Karpavičiaus nuotraukomis.

Senojo Riveros tragedija

Senasis Pedras Chosė Rivera gyvena Puerto Rikoje. Dabar ši "gausumo sala", kaip ją kitados vadino ispanai, iš esmės paversta Jungtinių Amerikos Valstijų kolonija. Puertorikiečių beteisiškumas ir skurdas žinomi toli už žemyno ribų. Amerikinis imperializmas plėšia ir engia šios mažos šalies tautą, panaudodamas ją, be viso kito, nusikalstamam karui prieš Vietnamą. Pastaraisiais metais beturčių puertorikiečių namus vis dažniau aplanko pranešimai apie jų giminių ir artimųjų mirtį tolimuose Pietryčių Azijos džiunglėse.

Nelaimė neaplenkė ir Pedro Riveros namų. Dakto aukštumos papėdėje žuvo jo jaunesnysis sūnus Chesus Davidas, pakirstas Pietų Vietnamo patrioto kulkos. Riveros jaunesniojo mirtis sukrėtė senį. Juk 1965 metų sausio mėnesį, dieną iki išvykimo į Vietnamą, per manevrus žuvo jo sūnus Rafaelis. Dabar Riverai nieko neliko. Bet kartu su neapsakomu skausmu senojo Pedro širdyje brendo neapykanta nešvariam ir žiauriam karui, atėmusiam iš jo brangiausią turtą—vaikus. "Aš prakeikiu šias beprasmes skerdynes, atnešusias man ir mano tautai tiek kančių" — rūsčiai sušunka Pedras Chose Rivera.

H. Pankovas

Haverhill, Mass.

Mūsų pasididžiavimui

Mes gavome čekį 7-tos vietos, laimėjusios kaip "Laisvės" vajaus naujų ir senų prenumeratų užrašytojoms premiją. Mums labai linksma, kad taip rūpestingai tą reikalą tvarkė mylima Lillian Kavaliauskaitė. Juk tai buvo ir yra daug daug darbo visas tas prenumeratas atnarplioti. Jūs padarėt daug gero darbo Garbė Jums!

Linkime kuo geriausių pasekmių ateinančiam sezonui "Laisvės" vajaus ir su mielu noru aukojam tą $15 mūsų sunkaus darbo dėl ilgo ilgo "Laisvės" amžiaus.

Čia turime priminti, kad mums daug padėjo mūsų geri draugai ir draugės lawrenciečiai. Jie ir jos nuoširdžiai parėmė mus.

Dabar mes galvojame apie gerą tikslą — pranegusią miesto pramonę, šime vėliau.

Linkime kuo geriausios sveikatos ir sėkmės visam "Laisvės" kolektyvui.

Antonette Račkauskienė
Mary Kazlauskienė

Remdami "Laisvę" paremsite judėjimą už taiką.

Nuotraukoje: kaimo moterų seklyčioje.

JURGIS ŽEBRYS

Apie krikščionybės įvedimą Lietuvoje ir Rytų Europoje

(Pabaiga)

Jėzuitų vaidmuo

Nežiūrint vieno kito ekspansijai nepasisekimo, buvo ieškoma kitų būdų savo tikslui pasiekti. 1569 metais, kiek sustiprinę Lietuvos ir Lenkijos feodalų režimą, vėl siekėsi į rusų žemes. Šį kartą, kad paruoštų dirvą užpuolimams, pasiuntė būrius lietuvių tautos laisvės ir kultūros priešų Jėzuitų, kurie, vyskupų bei valdovų globojami, ėmėsi šeimininkauti Lietuvos kultūrinio ir politinio gyvenimo srityse.

1579 metais valdžia pradėjo karą su Rusija, tikėdamasi užkariausiąnti rusų žemes bent iki juodosios jūros. Betgi rusų kariuomenė sulaikė puolimus. Tuomet popiežius Grigalius XIII ryžosi derybomis patraukti carą Ivaną IV į katalikybę. Kada visi popiežiaus pasiūlymai ir pažadai Maskvoje buvo atmesti, jie ėmėsi karinių žygių. Karinėms priemonėms sužlugus dėl griežto rusų valstybės pasipriešinimo, jėzuitams vėl reikėjo ieškoti naujų smurto priemonių.

Katalikų bažnyčia—caro valdžios talkininkė

Jėzuitai visur buvo kaip popiežiaus ekspansinės politikos smogiamasis būrys, vartojo žiauriausią smurtą ir net inkvizicijos priemones prieš visus, kurie driso pasipriešinti jų siekiams. Dėl to nenuostabu, kad XVIII amžiuje daugelyje šalių vis platesni gyventojų sluoksniai piktinosi jų darbais. O masių neapykanta pasiekė tokį laipsnį, jog XVIII amžiaus antrojoje pusėje šios neapykantos verčiamas popiežius Klemensas XIV 1773 metais paskelbė, kad jėzuitų ordinas paleidžiamas visiems laikams.

Jėzuitai caro globoje

Tuomet jėzuitus priglaudė ir stengėsi jais pasinaudoti ir Rusijos carai — Jekaterina II, o paskiau ir caras Povilas I — leido jiems sauvališkai veikti ir skaitė juos vienintėliais kovotojais prieš revoliuciją. Ir netgi prašė Romos popiežių, kad leistų Rusijai atkurti jėzuitų ordiną, su mintimi pasinaudoti jais prieš kylantį Rusijoje revoliucinį judėjimą.

Naudodamiesi tokiomis aplinkybėmis, jėzuitai Rusijoje išvystė savo reakcinį veikimą, ėmė pinti įvairias intrigas, veikė kaip kitų valstybių agentai.

Tų laikų jėzuitų vadovas Rusijai buvo tūlas Gruberis, Napoleono ištikimas agentas, savu laiku išmėginęs žiauriausias pavergimo priemones. XVIII amžiaus pabaigoje Prancūzijos revoliucijos idėjų plitimo išgąsdintas, 1814 m. popiežius Pijus VII vėl griebėsi atgaivinti jėzuitų ordiną, sakydamas, kad tokiu neramiu laiku jėzuitai popiežiaus sostui būtinai reikalingi.

Tokiu būdu nuo XVIII a. pabaigos reakcinė katalikų bažnyčios vadovybė rytų Europoje suėjo į bendrą betarpišką sąryšį su nemažiau reakcine Rusijos carizmo politika ir tas sąryšys praktiškai reiškėsi ne tik Lietuvos, bet ir Lenkijos ir Baltarusijos žemėse.

Paviršutiniškai žiūrint, atrodo, kad Romos popiežių ir Rusijos carų reikalai bei jų siekiai nesuderinami. Tačiau gyvenimo praktikoje pasirodė visai kas kita. Kaip vieniems, taip ir kitiems buvo reikalas sekti kiekvieną pasireiškusią laisvesnę mintį, kiekvieną išsivadavimo pasireiškimą, ir tai susekus, nevilkinant jį nuslopinti.

Taip jau XVIII amžiaus pabaigoje ir XIX amž. pradžioje naujai formavosi reakcingiausių jėgų — carizmo ir katalikų bažnyčios— aparato sąryšys, prieš progresyvią mintį, prieš darbo žmonių laisvę.

Caro valdžios talkininkai

1831 metų sukilime katalikų dvasininkai padėjo caro valdžiai ir dvarininkams slopinti sukilusius valstiečius. Vyskupas Giedraitis su kunigais važinėjo po Žemaitijos parapijas kareivių saugojami ir ragino valstiečius būti nuolankiais caro valdžiai. Ir kartu vertė valstiečius prie ištikimybės priesaikų, o už tas paslaugas caras Nikolajus I S. Giedraitį apdovanojo Šv. Onos kryžiumi. Caras Nikolajus I 1845 metais atvykęs į Italiją atlankė popiežių Grigalių XVI. Jų pasikalbėjime carą giliai sužavėjo popiežiaus priminimas, jog jis yra įsakęs pasaulio vyskupams ir jų sekėjams, kad jie būtų klusnūs monarchų valdžioms. Popiežius ir caras išsiskyrė pilnai vienas kitą supratę ir patenkinti, su mintimi vienas kitą paremti ir ateityje.

XIX amžiaus pabaigoje ir XX a. pradžioje feodalinės santvarkos metais visoje Rusijos imperijoje, o kartu ir Lietuvoje, valstoiečių judėjimas stiprėjo ir gilėjo, taip kad šis visuomeninis judėjimas pradėjo ardyti baudžiavinės santvarkos pagrindus, ir caras buvo priverstas griebtis įvairių priemonių baudžiavos palaikymui, bet pagaliau buvo priverstas eiti prie baudžiavos panaikinimo. Tačiau carizmui į pagalbą atėjo Žemaitijos vyskupas Valančius. Jis buvo pakviestas pas carą Nikolajų I pasitarti tais svarbiais klausimais. 1858 m. vyskupas Valančius specialiu ganytojišku raštu kreipėsi į tikinčiuosius, kad jie nurimtų ir klausytų valdžios kaip krikščionys ir visą viltį padėtų ant dievo valios.

1861 m. gegužės 29 dieną carui paskelbus baudžiavos panaikinimą, bet palikus feodalinio išnaudojimo santykius, valstiečių bruzdėjimas prieš dvarininkus tęsėsi toliau. Prelatas Antanavičius, gindamas caro valdžią ir padarydamas ją dievo įstatymu, gynė ir dvarininkų reikalus, darbininkams įsakydamas: "Jūs turite teisingai ir sąžiningai dirbti tą darbą, kurį jums liepia; jums nevalia pavydėti turtingiesiems."

O toliau kun. Antanavičius tiesiog įsako tikintiesiems, kad jie visus caro priešus išdavinėtų caro žandarams.

Katalikų dvasininkų panašiais darbais slopinant ir 1905-1907 metų revoliuciją, viešai pasigyrė ir kunigas Laukaitis iš valstybės Dumos tribunos 1913 m. birželio 5-tos dienos posėdyje, kad jis kalbėjo visų Lietuvos kunigų vardu ir sakė, kad jie visi uoliai padėjo malšinti kramolą tarp Lietuvos gyventojų.

Tų laikų žiauriausios reakcijos vadovais ir buvo kunigai Antanavičius, Olšauskas, Dambrauskas ir Laukaitis. Jie mojosi ir jaunimui užkirsti kelią į mokslą, net tiems negausiems jaunuoliams, kurie to meto sąlygomis patekdavo į mokyklą. Jiems rūpėjo tą jaunimą palaikyti tamsoje prietaruose.

1906 m. V. Kapsukas rašė spaudoje, kad darbininkų į jokią dirbtuvę nepriima be kun. Olšausko rekomendacijos. Tas parodo, kaip žemai darbininkas buvo verčiamas nusilenkti prieš savo priešus — išnaudotojus.

Kada Vokietijos kariuomenė užgrobė Lietuvą 1915 metais, tai viršminėti kunigai pasitraukė į Rusijos gilumą su tikslu į ten nemažai pasitraukusį jaunimą palaikyti klerikalizmo įtakoje, kad jie būtų klusnūs bažnyčiai ir caro valdžiai. Tačiau popiežiai Pijus X, o vėliau Benediktas XX nuo karo pradžios palaikė Vokietijos pusę ir rėmė vokiečių politiką. Tokią Vatikano politikos liniją vykdė ir Lietuvos katalikų dvasininkai, gyvenę Lietuvoje. O jau 1916 metais mes randame juos aktyviai veikiant Vokietijos imperialistų naudai.

Nuo to laiko ir prasidėjo įvairios konferencijos, siejančios Lietuvos reikalus su kaizerinės Vokietijos reikalais. Tų konferencijų nuolatiniai dalyviai buvo: Baronas Ropas, Juozas Gabrys, kunigai Žilius, Purickis, Viskantas, Steponaitis, Bartuška, A. Smetona ir keletas kitų jiems panašių.

Lietuvos katalikų dvasininkų veikimas vokiečių naudai dar labiau sustiprėjo, kuomet 1917 metais revoliucija Rusijoje nušlavė carizmą. Bet tuo pačiu laiku bolševikų partijos išsivadavimo idėjos rado gyvą, prielankų atbalsį ir Lietuvos darbininkų masėse. Nuo čia ir prasidėjo minėtų kunigų ir jų sekėjų visokie manevrai. Pirmiausia jie mojosi įpiršti tūlą Urachą kandidatu į Lietuvos karaliaus sostą, bet kaip jau visiems žinoma, tie užmojai nedavė jiems teigiamų pasekmių.

Romos popiežiai visoje istorijoje pasižymėjo kaip liaudies išsivadavimo priešai.

Nežiūrint laiko ir vietos, kur tik liaudis buvo priversta išeiti į kovą už skalsesnį duonos kąsnį, ten jie dėjo visas pastangas tas kovas sužlugdyti, pradedant nuo inkvizicijos laikų. Ir iki šių dienų to nusistatymo nepakeitė, tik pasikeitė jų išnaudojimo metodai, nes šiandien jau įstatymais uždrausta žmones kankinti ir rykštėmis plakti. Jeigu tai būtų leistina, be abejonės, jie ir dabar nesivaržytų tą praktikuoti.

Šimtametė senutė

Ji prisimena, kada buvo draudžiama lietuviška knyga, mokėsi prie balanos, dūzgiant rateliui. O 1905-aisiais matė, kaip Krakėse žmonės reikalavo laisvės, lygybės. Praūžė du karai. Onai Gaučienei, gyvenančiai Kėdainių rajono Keturkiemių kaime, jau 103. Dabar ji namuose triūsia virtuvėje. O vasarą, kada sušyla, apsiavusi lengvesniu apavu, nueina į Krakes pasižmonėti. Į parduotuves, pas pažįstamus.

—Į pensiją išeini? — sako ji sūnui Matui.—Kiek tau? Šešiasdešimt šešeri? O, rodos, neseniai bėgiojai trumpomis kelnaitėmis...

Ona Gaučienė — bene seniausia Kėdainių rajono gyventoja. Kur ilgaamžiškumo priežastis? Kaimynams ji pasakoja: darbas. Visą amžių ji triūsė savo žemės sklype. Jos raukšlėtos rankos dar ir dabar vasarą neša kibirą vandens obelims ar serbentų krūmui...

NAUJA KNYGA APIE AMERIKOS LIETUVIUS PARAŠĖ ŽYMUS LIETUVOS RAŠYTOJAS

Juozas Baltušis

Knyga pavadinta:

"TĖVŲ IR BROLIŲ TAKAIS"

Savo gražia ir žodžiais turininga kalba nepaprastai įspudingai rašytojas apibūdina lietuvių gyvenimą Amerikoje.

Prieš dvejus metus rašytojas **Juozas Baltušis** lankėsi Amerikoje. Jis plačiai susipažino su lietuviais ir aplankė daugelio namus.

Taigi savo knygoje **"Tėvų ir Brolių Takais"** jis įdomiai ir labai gražiai aprašo apie jų gyvenimą ir pokalbiuose gautus iš jų įspūdžius.

Kietais apdarais ir yra išspausdinta daug įdomių paveikslų iš Amerikos miestų centrų ir mokslinių įstaigų.

Knyga iš 325 puslapių, kaina $2.00

KNYGA — "TĖVŲ IR BROLIŲ TAKAIS"
gaunama
"LAISVĖS" KNYGYNE
102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. 11417

Philadelphia, Pa.

Rūpinasi sava spauda

Balandžio 13 d. LLD 10 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Šis susirinkimas buvo neskaitlingas Velykų šventės išvakarėse. Tačiau susibūrė veiklesni nariai, kuriems rūpi ne tik organizacijos reikalai, bet ir pažangioji spauda.

Skaitytas laiškas nuo dienraščio "Vilnies," kviečiantis atsiųsti delegatus į laikraščio "V" dalininkų suvažiavimą. Po apkalbėjimo, nutarta nesiųsti atstovų, bet paremti medžiagiškai. Kuopa iš kasos aukojo $10, Lietuvaitė — $10, J. Stasiukaitis — $5, R. Merkis — $5, B. Navalinskienė — $2.

Parengimų komisija pranešė, kad bus suruošta linksma pavasarinė draugiška pramogėlė gegužės 5 d., 6024 Wayne Ave., 1 val. dieną. Girdėjau, kad į šį parengimą atvyks įžymūs svečiai iš toli. Reikėtų jau svečiams ruoštis iš anksto į šį jaukų parengimą. Seniai jau matėmės su mielaisiais draugais, ypatingai iš tolimesnių sričių. Malonu bus paspausti jų ranką. Po parengimų pranešimo buvo prisiminta šių dienų svarbūs politiniai reikalai.

Padiskutavus draugai sumetė $6 priešrinkiminei kampanijai, taikos kandidatams nominuoti.

Drg. P. Puodis jau sugrįžo į namus iš ligoninės. Sako, jaučiasi neblogai. Bet yra po gydytojo priežiūra.

Pastaruoju laiku Philadelphijoje rastistinių riaušių neįvyko, bet miestui kainavo arti milijono dolerių išvengimas riaušių.

Ankstyvas pavasaris jau pilnai atskleidė savo grožį: jau ir azelijų pumpurai skleidžiasi. Velykų diena buvo saulėta. Temperatūra pakilo iki 79°

Leonora

Rochester, N. Y.

Pavyzdinga dovana

Balandžio 7 d. DLK Gedimino Draugija turėjo pietus ir susirinkimą.

Draugijos pirmininkas P. Malinauskas paprašė tylos ir pranešė, kad šie geri pietūs—tai A. Orlen-Arlausko dovana Gedimino Draugijai. Jis padengia šių pietų visas išlaidas. Visi dalyviai sudainavo "Happy Birthday" ir gausiais aplodismentais pareiškė padėką.

Pirmininkas paprašė A. Arlauską tarti žodį. A. Arlauskas sakė: Būtų smagu kalbėti, kaip kad buvo 50 metų atgal, kai buvo apie keturi šimtai narių, kada turėjom energijos budavot šį namą, kad turėt vietą teatrų vaidinimui, koncertams. Dabar mūs liko mažai. Draugijos finansinis stovis verčia narius dirbt be užmokesčio, kad palaikyt namą iki parduosim. Kadangi aš dėl sveikatos negaliu prisidėt su darbu, tai prašau priimti mano dovaną—šių pietų išlaidų padengimą.

Dalyviai gausiais aplodismentais reiškė padėką Antanui. Pietūs buvo geros jautienos, gabių virėjų paruošti. Virėjos: Bačiulienė, Trilkauskienė, Baronienė, Zlatkienė, Švedienė ir Gudienė. Ačiū gaspadinėms už skaniai paruoštus pietus. Ačiū A. Arlauskui už pavyzdingą dovaną Gedimino Draugijai.

Susirinkime pranešta, kad yra trys ligoniai: H. Stančikienė, Labeikienė ir Vainauskas.

Sekami sirgę nariai dovanojo Draugijai savo pašalpą: L. Bekešienė $32; J. Totoris, mirus žmonai, jos pašalpą dovanojo $45, A. Galinaitienė $14. Kiti nariai, kad ir sirgo, visai nesimaldavo. Geri gediminiečiai remia Draugiją, kad palaikyt iki parduos namą.

Draugija nutarė turėt pikniką **gegužės 19 d.** savoj svetainėj, 575 Joseph Ave. Tai metinis ir visiem nariam privalu dalyvaut. Prašom visus ir nenarius pasižymėt tą dieną ir dalyvaut. Būsit pasitenkinę,

R. Baranauskas

Hartford, Conn.

Sekmadienį, balandžio 21 d. svetainėje 157 Hungerford St. Lietuvių sūnų ir dukterų pašalpinė draugija rengia smagų pobūvį su skaniais pietumis.

Pietūs bus duodami 1 val. o po pietų žaidimai ir kitokių pamarginimų. Turėsime ir margučių, nereikės nuobodžiauti.

Ši draugija visada gerai svečius vaišina. Taip bus ir dabar. Draugija gyvuoja jau 56 metus. Valdyba prašo narius ir dabar būti su savo draugija, dalyvauti parengime, kur yra proga linksmai laiką praleisti.

Ligonė

Petrusė Miller randasi Hartford ligoninėje. Labai gaila draugės. Daugelį metų ji buvo vicepirmininke ir draugijos parengimus gausiai paremdavo dovanomis. Taipgi jos vyras Petras jau ilgas laikas serga. Linkime ligoniams susveikti.

Šiais metais mirė 3 nariai: Domininkas Verketis, Marė Negžentaitienė ir Margarit Sabaliauskienė. Mirusiųjų artimiesiems gili užuojauta.

— o —

Laisvės choras rengia pavasarinį koncertą gegužės 19 d., sekmadienį: 1 valandą valgysime skanius pietus, o pavalgius bus malonu klausytis gražių dainų.

Choro mokytoja Wilma Hollis smarkiai rengia chorą prie koncerto. Teko klausytis pamokų ir girdėti gražiai skambančių naujų dainų. Prie to turės ir iš toliau artistų. Taigi, visus prašome tą dieną traukti į 157 Hungerford St., Hartford, Conn.

— o —

Balandžio 28 d. 1 val. po pietų bus rodoma slides-paveikslai, juos rodys J. Siurba. Bus įdomu juos matyti.

J. V.

Muzikos pavasaris

Šių metų pavasaris iš tikrųjų kupinas muzikos. Per didžiuosius Lietuvos miestus nuaidėjo jaunųjų atlikėjų konkurso koncertai.

Netrukus po to skambėjo Rusijos Federacijos literatūros ir meno dekados renginiai.

Balandžio pradžioje Vilniaus ir Kauno salėse muzikos mėgėjus džiugino pirmasis vargonų muzikos festivalis.

Cleveland, Ohio

Gegužės Pirmosios minėjimas

Vietinės LDS 55 kuopos sekantis susirinkimas papuola gegužės 1 d. Todėl pereitame susirinkime apie tai plačiau apkalbėta ir nutarta šį susirinkimą baigus turėti Gegužės Pirmosios minėjimą, o tą užbaigus, turėti ir vaišes.

Todėl į šį susirinkimą kviečiami atsilankyti ir nenariai, dalyvauti kaip Gegužės Pirmosios minėjime.

Šis susirinkimas įvyks gegužės 1 d. EOUV svetainėj, 12618 Shaw Ave., 4-tą val. po pietų.

Pasiruošimai bendram pobūviui

Clevelando visos keturios pažangios draugijos kasmet rudeniop rengia bendrai pramogą spaudos naudai. Šiemet tas darbas pradėtas labai anksti. LLD 22 kuopos susirinkime buvo pakeltas tas klausimas ir jau išrinkta tam darbui komisija. Greitu laiku bus išrinktos tam darbui ir kitose draugijose komisijos.

Mat, neturint savos svetainės, o kad ją gauti tinkamu laiku ir tinkamoj vietoj, mums reikia ją paimti keletu mėnesių iš anksto. Tuomet tik galima tikėtis pageidaujamų pasekmių. Kaip greitai visa komisija susitvarkys ir paims dieną ir svetainę, pranešime vėliau.

J. Žebrys

Bridgeport, Conn.

4 nauji nariai į LDS

Balandžio 7 d. įvyko LDS 74 kuopos mėnesinis susirinkimas. Finansų sekretorius J. J. Mockaitis pristatė 4 naujus narius į LDS, pareikšdamas, kad jis pasiryžęs laimėti pirmą dovaną. Ir jis tai gali padaryti, nes jam pusėtinai gerai sekasi. Jis tam turi gabumo.

Į LDS 5-tos apskrities metinę konferenciją išrinkti delegatai. Konferencija vyks balandžio 28 d. 103 Green St., Waterbury. Pradžia 10-tą valandą rytą, nauju laiku.

Bridgeporto lietuvių parapijoje ištarnavęs 28 metus, balandžio 8 d. mirė kunigas J. V. Kazlauskas; palaidotas balandžio 10 d. Šv. Mikolo kapinėse. Mirė giminaitės Miss Dorothy Mitchell namuose, Trumbull, Conn.

Gimęs Lietuvoje 1892 m. Į Ameriką atvyko 1910 m., į Scranton, Pa. Vėliau New Britain, Conn., pradėjo mokytis kunigu. Įšventintas 1925 m. Jo pirma parapija buvo Waterbury, antra — Ansonijoj, o už 5 mėnesių tapo paskirtas Šv. Jurgio parapijai Bridgeporte, kur klebonavo per 28 metus. Ketverius metus buvo pensininku, gyveno pas giminaitę ir ten mirė.

J. Stružauskas

Du nauji maršalai

Maskva. Tarybų Sąjunga pakėlė į maršalus du generolus, P. K. Koševoi ir Pavel F. Batitsky.

Atenai. Graikijos militarinė valdžia padėjo po namų areštu du buvusius premjerus, G. Papandreou ir Canellopoulos.

MISLINČIUS

Dvi naujos knygos

Pernai Vilniaus leidykla "Vaga" išleido labai įdomią **J. Macijausko** ir **B. Vaserdamo** biografinę apybraižą **"Ąžuolai nelinksta,"** kurios, sekant autorių, "turinio širdį sudaro dviejų šeimų—Adomaičių ir Kirstukų — likimai. Tai narsios dvasios žmonių kelias, kupinas kovų ir pergalių, kančių ir dramatizmo... Priversti pasitraukti iš tėviškės (Rokiškio), Adomaičiai ir Kirstukai pasineria į naujo gyvenimo sūkurį Minske, Vitebske, Maskvoje. Dėl bolševikinio principingumo ir savo sumanumo visur stovėdami pirmosiose gretose, įsibėgėjusį šių žmonių gyvenimo tempą nutraukia asmenybės kulto metai. Daug karčių valandų jie patiria, tačiau ir susidūrę su neteisybe, jie nepalūžta, nepraranda tikėjimo komunizmo idealais."

Tai garbingų, kovose užsigrūdinusių žmonių liūdnas gyvenimo etapas! Vienas knygos autorių, J. Macijauskas, iš eilinio kareivio dasikovojo iki generolo, dabar išėjęs į atsargą gyvena Lietuvoje. Tris jo atsiminimų knygas "Vaga" jau yra anksčiau išleidusi. Antras autorius, B. Vaserdamas (o gal slapyvardis?), man nežinomas.

Kita knyga

Tais pačiais metais ir ta pati leidykla išleido kitą įdomią knygą, tai **A. Gudaičio-Guzevičiaus** istorinę apysaką **"Spalio komisaras."** Apie savo kūrinį autorius sako:

"Ši apysaka skirta praeičiai — garbingoms laisvės kovų dienoms ir tų kovų organizatoriams — bolševikų partijos veikėjams. Tarybų Lietuvoje populiariausias jų yra V. Mickevičius-Kapsukas...

V. Mickevičiaus-Kapsuko begalinis pasiaukojimas kovojant už liaudies laisvę, jo pakeltos kančios kalėjimuose ir ištrėmime, jo ryžtingumas, kuris vertė jį bėgti ir iš kalėjimo, ir iš tremties, slapstytis nuo šnipų bei žandarų ir visiškai atsidėti partiniam darbui—štai kas paskatino mane imtis istorinės apysakos, skirtos jo veiklai."

A. Gudaitis-Guzevičius pavaizduoja V. Kapsuko gyvenimą nuo pat jo iškeliavimo 1917 metų vasarą iš Filadelfijos. Su juo kartu vyko kitas žymus kovotojas K. Giedrys (smetoninininkų sušaudytas 1926 m. Kauno kalėjime) ir kiti reemigrantai. Jie vyko per Seattle, Wash., Sanfranciską, Havajų, Japoniją, Korėją, Mandžiūriją, Kiniją ir Sibiro geležinkeliu (5,800 mylių) pasiekė Maskvą. Kelionė buvo ilga ir neapsakomai vargininanti

Tuo metu, liberalinių nuotaikų paveikta, laikinoji Rusijos valdžia, kai nuo sosto buvo nuverstas caras Nikalojus II, leido buvusiems tos imperijos piliečiams grįžti į savo kraštą. Valdžia apmokėjo net jų kelionės lėšas.

Grįžęs į Maskvą, V. Kapsukas, kaip ir kiti buvę kovotojai prieš carizmą, tuoj įsitraukė į revoliucinę veiklą prieš laikinąją princo Lvovo, Miliukovo ir Kerenskio vyriausybę. Tarp senųjų revoliucionierių V. Kapsukas Maskvoje rado L. Trockį, Staliną, Molotovą, Angarietį, Rasiką, Opanskį, Zinovjevą, Buchariną, Kamenevą, Kalininą, Dzeržinskį, Sverdlovą ir kitus savo senus kovų draugus, su kai kuriais jų net kartu kalėjime sėdėjęs.

Karo sąlygos

Rusijos žmonės 1917 m. buvo baisiai karo išvarginti, jie gyveno pusbadžiai, kareiviai neapsakomai sunkumų nukankinti. Fronte jiems nesisekė: nebuvo pakankamai maisto, ginklų, šaudmenų, cariniai karininkai (oficieriai) buvo prasigėrę bei prasikortavę, jų vadovybė prasta, senoviška. Frontas ėjo per Latviją, Baltarusiją, Ukrainą, pavojus grėsė Petrogradui, Reveliui, Pskovui, Gatčinai ir kitiems miestams. Nors caras buvo nuo sosto nuverstas, bet kunigaikščiai ir kiti monarchai sėdėjo valdžioje — buvo monarchija be monarcho!

Kerenskis buvo jų įrankis. Jie bandė suaktyvinti frontą, pereiti į puolimą, paklusti sąjungininkų raginimams, bet vokiečiai juos skaudžiai sumušė: atėmė iš rusų Pskovą, Rygą, Latviją, Ukrainos dalį, Baltarusiją ir kitas sritis. Jų išbadėję kareiviai kovoti nenorėjo, jie būriais iš fronto bėgo namo, reikalavo karą baigti. Be to, gen. Kaledinas su jam ištikimais pulkais užėmė Gatčiną ir grasino Petrogradui. Pietuose kiti generolai maištavo ir kurstė kazokus. Sibire sukilusiems karo belaisviams (čekoslovakams) vadovavo admirolas Kolčakas ir artėjo prie Maskvos. Kaimo dvarininkai ir buožės slėpė maistą ir nedavė jį badaujantiems miestams, rinkliavas sabotavo ir t. t.

Padėtis visose pusėse buvo neapsakomai sunki. Svarbiausias reikalas buvo karo nutraukimas ir taikos atsteigimas. Bolševikai tuo labjausiai ir rūpinosi. Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkas buvo Vladimiras Uljanovas-Leninas, o po jo mirties — J. V. Stalinas. Smolno komisarų buvo gana daug; kiekviena ūkio sritis turėjo savo komisarą. Jais buvo ir keli lietuviai: Kapsukas, Angarietis, Giedrys, Opanskis, Rasikas. Kiti komisarai buvo: Stalinas, Trockis, Dzeržinskis, Sverdlovas, Radekas, Bucharinas, Osinskis, Zinovjevas, Kalininas, Kamenevas, Dybenka, Krylenka, Antonovas-Ovsejenka ir kiti. Kai kurie jų vėliau, asmenybės kulto laiku, buvo "likviduoti," Trockis ištremtas.

Taikos klausimas

Duonos ir taikos klausimas tapo gyvybiniu reikalu. Leninas pasiuntė į Brastą (Brest-Litovską) savo komisarus, tarp kurių buvo Kapsukas ir Angarietis. Taikos delegacijai vadovavo L. Trockis. Leninas savo atstovams griežtai įsakė tęsti derybas su vokiečiais **koilgiausiai,** bet jų pateiktas taikos sąlygas **priimti,** nežiūrint, kokios sunkios jos tebūtų. Jis tikėjo, kad tuo laiku gali kilti Vokietijoje revoliucija, kuri rusams padėtų palengvintų. Tačiau taikos delegacija Lenino įsakymą paneigė: Trockis, visos delegacijos vardu (jai sutinkant), pareiškė, kad "geriau kovoti ir mirti, negu tokias negarbingas sąlygas priimti." Jis tuoj pirmą derybų dieną vokiečių sąlygas atmetė ir išvyko namo.

Vokiečiai pradėjo masinį ofensyvą, rusus galutinai sumušė, atėmė iš jų didelę žemės teritoriją (Latviją, Plocką, Pskovą, Ukrainą, Baltarusiją ir kitas sritis), kalnus amunicijos, ginklų, kone visą artileriją ir kitokią karo medžiagą. Rusams teko priimti **antrąsias** vokiečių sąlygas (kovo 3 d.) kurios buvo **daug sunkesnės,** negu pirmosios, Trockio komisijos atmestos. VI Partijos suvažiavimas Lenino poziciją užgyrė, o taktiką taikos komisijos, kuri Lenino nepaklausė, pasmerkė.

Pagaliau, po sunkių kovų Petrograde, bolševikams pavyko buržuazinę Kerenskio laikinąją valdžią nugalėti. Visą galią paėmė darbininkų, kareivių ir valstiečių Aukščiausioji Taryba. Susitvarkius reikalams Petrograde, reikėjo dar nugalėti maištaujančius menševikus bei eserus (buržuazinius socialrevoliucionierius) Maskvoje, Charkove, Kurske, Saratove, Caricine, Kazanėje ir kituose šalies centruose. Jie kurstė prieš Tarybų valdžią žmones ir stengėsi grąžinti kerenskinį režimą, o generolai — norėjo atstatyti monarchiją. Sibiras buvo maištininkų rankose.

Ir pasirašius taikos sąlygas, vokiečiai iš Pabaltijo, Lenkijos bei Ukrainos nesikraustė; jie plėšikavo ir padėjo tų šalių buržuazijai įsigalėti. Kapsukas buvo 1918 m. nuvykęs į Lietuvą tarybinės santvarkos kurti. Bet Vokietijos ir kitų šalių pagalba tarybininkai buvo nugalėti. Kapsukas mirė Maskvoje 1935 m.

Šioje A. Gudaičio-Guzevičiaus knygoje skaitytojas ras daug istorinės medžiagos, nors joje gausu ir lyrikos bei retorikos. Tačiau apysakoje tai neišvengiama. Autoriaus kalba ir stilius labai geri, knyga skaitoma lengvai ir sklandžiai.

MIAMI, FLA.

Floridoj žiemos sezonui baigiantis ir Lietuvių Socialio Klubo veikla gal pradės lėtėti. Sezonas buvo geras. Turistų buvo daug-net ir iš Kanados buvo šiemet daugiau neikada. Gal vėliau daugiau nei kada. Gal vėliau apie mus, dabar aš noriu trumpai šį tą pabrėžti apie L. S. K. veiklą kultūros srityje.

Nenuveikėm tiek kiek būtų buvę galima.

Choro ar LLD parengimuose svetainė yra sausakimša ir klubas nuo baro uždirba. Beto, LLD ar choras už svetainę klubui užmoka tiek, kiek ir ukrainiečiai ar kiti. Chorui laikyt repeticijas šeštadieniais klubas suteikia nemokamai. Bet ir čia klubui nesidaro nuostolių. Per repeticijas irgi keliatas žmonių sukinėjasi po svetainę ir kai kas stiklą alaus išsigeria. Tai čia klubui pelnas. Kitaip jis būtų tuščias.

Galima priminti, kad klubo tikslas ir yra, kaip jo konstitucijos pirmas desnis sako, "VIENYTI LIETUVIUS VEIKLAI DRAUGIŠKUMO IR BROLYBĖS PAGRINDAIS, PALAIKYMUI IR KELIMUI KULTURINIO LYGIO".

Šių metų sausio 21, atsibuvo pietūs ir koncertas. Publikos buvo daugiau nei pirmiau kada. Du chorai ir eilė solistų dainavo. Smulkmenas matėt pirmiau spaudoj, tai apie jas čia ir neberašysiu. Tik tiek priminsiu, kad LLD parengimas iš finansinio ir kultūros atžvilgio buvo labai sėkmingas. Gausios buvo ir klubui nuo baro įeigos.

Choras rengė savo parengimą ketvirtadienį, vasar. 22 d. Šis parengimas, pietūs ir koncertas, buvo irgi sekmingas. Virš dviejų šimtų publikos sutraukė. Dainavo vietinis Aido choras, eilė vietinių solistų, ir Birutė Ramoškaitė, lietuviams gerai žinoma, kaipo meno prošvaistė. Publika audringai sutiko delnų plojimu chorą ir solistus. Kad ir choras turėjo daug išlaidų, bet gerokai ir mums pelno liko. O klubui daugiausia buvo pelno nuo baro.

Po Vas. 22 parengimo buvęs beveik tuščias choro iždas gerokai paaugėjo. Gavo pelno nuo parengimo ir gavo nuo meno remėjų, CHORO GARBĖS NARIŲ. Jų vardai seka; po $5 — Aimantai, J. Augutienė, Anna Mažeikienė, Anna Skeberdis, Anastazija Paukštienė, John and Rose Stevenson, Izabel Jackson, V Bovinas, Jurgis Denis, Jerry ir Susie Šukaičiai, Kvetkienė, Valiulionis, Anna Phylips. Po $10—Helen Mikitienė, Juozas Byronas; po $15 — Valatkienė ir Minkevičienė. Stasys Vaineikis, žiemomis Aido choro narys ir garsus solistas, chorui dovanojo $20, išvažiuodaį Binghamtoną N. Y. LLD 75-ta kuopa dovanojo chorui $50.

Aido Choras nuoširdžiai taria didelį ačiū jums, meno rėmėjai. Nekiek chorui tų pinigų ir tereikia; jei bent chorve dži o apmokėjimui. Gaidas choristai patys nusiperka. Nekurie ir gana stambiai išleidžia už privatines lekcijas, už muzikalius instrumentus ir tolimus važinėjimus. Bet tai čia jų privatinis dalykas. Tų lėšų niekas negali padengti. Jų visas užmokestis tai publikos įvertinimas meno ir dainos. Už gerai sudainuotą dainą aplodismentas jam arjai yra didžiausias užmokestis.

Na, kokia gi ateitis Miamės Aido Choro? Priklauso nuo jūsų, draugai klubiečiai ir kiti. Jei jūs mus remsite, mes bandysime chorą ugdyti ir lavinti, kiek galim. Su chorvedžiais mums buvo problema dėlto, kad jų Miamėj beveik nėra. Dabar turim Kazimierą Kinderį. Jis prieš porą mėnesių atvyko pas mus iš Bostono apylinkės, kur jis visą gyvenimą darbavosi muzikos srityje ir kūrė muziką lietuvių liaudies dainoms. Jis atrodo jautrus ir nuoširdus. Kaip chorui seksis, pagyvensim pamatysim.

Dabar jo mokymas chorui patinka. Lietuvių liaudies dainos primena mūsų jaunystę ir žadina mūsų sielą. Jų melodija ir žodžiai choristams greitai prilimpa. Kasgi jaunystėj negirdėjo tokių dainelių kaip:

1—Kas subatos vakarėlį
Balnosiu juodbėrėlį
2—Atskrend sakalėlis
Per žalią girelę.
3—Ką, močiute, padarei?
Ką, senoji, padarei?
Kam išleidai mane jauną
Už to šelmio bernelio?

WORCESTER, MASS.

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

* * *

DOMININKAS MARGIS

Mirė balandžio 5, 1967. Gimė Santeklių kaime, Akmenės rajone, Lietuvoje. Širdgėlingai liūdna, nyku, kuomet palikai mane vieną, mylimas, brangus vyre. Jau sukako metai laiko kai žengdamas iš namų tik trumpam laikui, tariai man atsisveikinimo mielą žodį, ir netikėta mirtis tavo gyvybę pakirto gyvenimo puskelyj. Tartas man žodis liko paskutinis atsisveikinimo žodis, kurį aš visuomet girdžiu namuose ir tyliose Vilties kapinėse, kurio aš niekuomet nepamiršiu iki gyva būsiu.

KAZIMIERAS KIBIRKŠTIS

Mirė birželio 16, 1953

Gimė ir augo Daržuolių kaime, Marcinkonių parapijoje, Lietuvoje. Jau gerokai virš dešimts metų praėjo kai mirtis išskyrė tave iš mano gyvenimo, brangus vyre. Bet tavęs, mielas Kazimierai, ir kilnių tavo troškimų gyvenimui, nei bėganti dešimtmečiai neišdildins iš mano minčių. Tavo ramus būdas ir giedra šypsa pasiliko man nemirštinai visiems laikams.

BRANGIEJI

žinau mirtis užgesino jūsų gyvybes, išskyrė iš gyvųjų eilių. Bendrų žodžių nesidalinsime, gyvenimo ateities bendrai neplanuosim, bendrai nedirbsime, kad palikus pasaulį gražesniu, negu atėję jį radom. Brangieji! Mano žodžių, nei didžiai mylėtų dainų negirdėsit, nei prie gyvųjų nesugrįšit. Ilsėkitės ramiai savo pasirinktos tėvynės—Amerikos žemėje, gražiose Vilties kapinėse.

Anna Margienė-Kibirkštienė, žmona

MALE or FEMALE

COOK
Live in or out. Apply
RIVER CREST SCHOOL
Mont Clairе, 19453 or dial 933-7751
from 8 AM to 5 PM.
(28-30)

Jis pragėrė namelius
Ir nuo lauko rugelius.
Jis pragers mano jaunos
Nuo rankelių žiedelius.

Toliau močiutė jai sako:
"Grįžk, dukrele, atgalios."

Bet dukra atsako:
"Motinėle, negaliu,
Sengalvėle, negaliu—
Jau surištos baltos rankos
—Sumainyti žiedeliai".

Matote, kad ir šitoj lengvoj dainelėj, kiek čia yra logikos ir kiek jausmų lietuvių liaudies. Mes gi dar mokinamės ir rimtesnių dainų, kaip poeto Maironio žodžiai ir K. Kinderio muzika "VASAROS NAKTIS" poeto Putino žodžiai ir K. Kinderio muzika "MYLĖK TĖVYNĘ". Na ir "VILNIUI ŽYDI, LIEPOS".

Kazimieras kalba apie suorganizavimą orchestro ir scenoj pastatymą veikaliukų arba operečių. Matysim, Kazimierai. Jei mūsų jėgos ištesės, mes su jumis. Tikimės skaidrios ateities Miamio Aido chorui.

Inž. **Gabrėnas**
Choro sekretorius

Chester, Pa.

Chesterio priemiestyje, Uplande, milijonierius Kruzer pastatė prieš Amerikos civilį karą ligoninę ir mokyklą mokymui seselių (nursių) ir protestantų kunigų.

Pasikalbėjus su viena tendirbančia sesele, ji papasakojo, kad vieną vakarą atėjo jaunas vaikinas, su pietinių valstijų akcentu, nešinąs mažą čemodanėlį (siutcase) ir paklausė, ar galima gaut kambarį šioje įstaigoje. Užklaustas, kas jis toks ir kodėl jis nori kambario, jis išsitraukė iš kišenės dokumentus.

Pasirodė, kad tai Martin Luther King. Mokydamasis teologijos šioje mokykloje, jis buvo labai švelmus, prielankus, neatsisakė niekam pagelbėti, buvo nuoširdus jaunuolis.

Jis dažnai aplankydavo ligoninėje sergančius ir su visais gražiai, mandagiai apsieidavo. Ant tiek su daugeliu susidraugavo, kad, jiems išėjus iš ligoninės, jis lankydavosi jų namuose.

King šioje mokykloje išėjo protestantų kunigu. Tuomet jis stojo į darbą organizuoti žmones kovai prieš skurdą, nedarbą, už civiles teises. Jis taipgi buvo didelis priešas karo.

Kai Martin L. King apleido Chesterį, jis buvo suorganizavęs juodus ir baltus žmones į grupes maršavimui prie miesto vyriausybės reikalaujant darbo ir kitų pagerinimų.

A. Lipčius

Tokijas.— Japonijos parlamentas priėmė 16 bilijonų dolerių biudžetą su taksų pakėlimu.

FOR RENT

APARTMENT FOR RENT
Fabyan Pl., near Hillside, N. J. Modern 4½ rooms. Heat and hot hot water supplied. Available May 1st. Call after 6 PM.
201-688-1928
(30-32)

Help Wanted Male

MACHINIST. A great opportunity for you in a small clean shop. Some knowl. of Hand Turret Lathe & Drill Presses is a "Must." Don't be just an operator. We will give you a chance to set up your own jobs even if you have no exp. Apply in person.
MULTI-FLOW DISPENSERS
52 S. Keswick Ave., Glenside, Pa.
(29-35)

MAINTENANCE MAN. Excellent opportunity for individual with thoro knowledge of industrial electrical circuits and practices. Also expd in maintenance of sheet metal fabricating machinery and equipment. Background in piping desirable. Permanent position with liberal benefits and good working conditions. An equal opportunity employer. P-W Industries, Inc., 11500 B-Roosevelt Blvd., Phila., Pa. (24-31)

FACTORY LABORERS. In Maple Shade Industrial Center. Apply in person to Mr. Kudenko. 8 AM to 4:30 PM. Monday thru' Friday. CHERRY SPECIALTIES CORP., Rt. 73, Maple Shade, N. J. 1-609-662-5551.
(28-31)

FACTORY HELP
Night and Day shifts.
Must be over 18.
Apply at
LUDLOW CORP.
8th & Maple Sts., Lansdale, Pa.
(28-34)

AUTO GLASS MECHANIC
Expd for suburban glass shop. Top wages, retirement benefits. Paid vacation and holidays.
Call Mr. Gordon. AD 3-0710
(28-31)

AUTOMOBILE MECHANICS
New Car Get-Ready (2)
Service Line Mechanics (4)
Move yourself to a better position! We are looking for mechanics for our service & new car prep. dept. Busy modern shop offers free uniforms, paid holidays and vacations, plus 50-50 pay plan. GM exp. desired, but not necessary. Call Mr. Wilkie, Service Manager bet. 9 & 5 P. M.
SUNNY STEIN CHEVROLET
6501 Market St., Upper Darby, Pa.
FL 2-8000 JA 8-6860
(29-33)

AUTOMOTIVE Machinist & Engine mechanic.
PHILADELPHIA DIESEL CORP.
2525 Orthodox St. — 743-3773
Ask for Mr. Smith or Mr. O'Brien.
(29-34)

APPLIANCE Servicemen exp. only on washers and dryers, top wages, paid vacation, hospitalization and other fringe benefits. GL 7-4800.
(29-30)

ELECTRICIAN 1st class.
Maintenance exp. Familiar with control circuits. Some electronics. Good pay, oppty for advancement.
Contact Mr. Fischer.
SH 8-2000, ext. 518.
(29-31)

FIBERGLASS MOLDERS FINISHERS. Excellent opportunity in fiberglass industry with a rapidly expanding company. Experienced workers preferred but we will train the right applicants.
CROUSE CO., INC.
Lewis Rd., Linfield, Penna.
(30-32)

Help Wanted Female

SEAMSTRESS Refined, well spoken lady, 25 to 45 yrs. old. Will be trained with ladies dressing and hair arranging. Full time position. C. C. Funeral Home. Excellent working conditions and benefits. Please state qualifications in letter. P. O. Box L-12, 1015 Chestnut St., Phila., Pa., 19107.
(26-32)

OPERATORS
Curtains—Drapes. We need exp. side hemmers, top headers. Come in and see us or if you are working, call for an eve or Sat. appt.
JULIAN NOA Co.
23rd & Allegheny Ave. BA 9-4000.
(29-30)

STENOGRAPHER GM car division requires exp. stenog., with background in typing and shorthand. Excellent starting salary plus liberal fringe benefits. Phone Mr. Buckland, TE 9-3650. An Equal Opportunity Employer. (30-32)

Nuodingos ir pavojingos žuvys

Žuvų yra apie 20,000 rūšių. Tai labiausiai paplitusi, įvairi ir spalvinga stuburinių gyvūnų klasė. Žuvų pilna visur: šaltuose Arktikos vandenyse ir šiltose pusiaujo jūrose, vandenynų gelmėse ir sekliose marių įlankose. Ypač įvairios žuvų rūšys gyvena Atlanto vandenyno atogrąžinėje dalyje. Čia per ilgą laiką pastoviame klimate susidarė labai palankios sąlygos įvairioms rūšims gyvuoti ir plisti. Pagausėjus plėšrūnų, vykstant tarprūšinei kovai, dauguma šiltavandenių žuvų, prisitaikydamos prie aplinkos sąlygų, išmoko įvairiais būdais gintis nuo plėšrūnų. Vienos žuvys ėmė baidyti prieša ryškia kūno spalva arba baisia išvaizda, kitos — tapo pavojingos savo nuodais ir t. t. Nuodingos žuvys kelia pavojų ne tik kitiems gyvūnams, bet ir žmogui.

Nuodingos žuvys skirstomos į aktyviai, pasyviai ir slaptai nuodingas.

Aktyviai nuodingų žuvų nuodų aparatas gerai išvystytas. Ji sudaro nuodus gaminanti liauka ir specialūs sužeidžiamieji organai, kuriuos jungia nuodingojo sekreto kanalas. Sužeidžiamieji organai — tai žuvies dantys, kieti peleku spinduliai ir žiauninių dangtelių, liemens arba uodegos ataugos — dygliai. Nuodų liauka, dažniausiai verpstės formos, būna prie dyglio pagrindo, arba ant paties dyglio. Susižeidus žuvies nuodingais dantimis arba dygliais, nuodai iš liaukos pro dygli einančiu kanalu nuteka į žaizdą ir apnuodija organizma. Žmožus sužeistoje vietoje greit pajunta nepakenčiamą skausmą, vėliau ji sukausto nesuprantama baimė, ligonis pradeda vemti, nusilpsta ir netenka samonės, kankina traukuliai. Net gydomas moderniškiausiomis gydymo priemonėmis, žmogus priverstas apie mėnesi gulėti patale. Kartais tokie apsinuodijimai gali būti mirtini.

Kai kurias šios grupės žuvis, pašalinus ju nuodingas liaukas ir dyglius, galima naudoti maistui. Paprastai ju mėsa būna labai skani ir kai kuriu tautų nuo seno laikoma gardumynu.

Žuvys kurių vidaus organai, audiniai arba raumenys nuodingi, yra pasyviai nuodingos. Labai lengva apsinuodyti šiu žuvų mėsa, netgi tinkamai ja paruošus. Pavoju didina tai, kad šios žuvys paprastai neturi jokio itartino kvapo bei skonio, atvirkščiai, jos labai skanios. Apsinuodijimo požymiai pasireiškia po keliu minučių. Netgi pasveikęs žmogus dar ilgai būna nedarbingas: visą gyvenima išlieka silpnas regėjimas, padidintas odos jautrumas ir skrandžio negalavimai.

Ypač nuodingi būna kai kurių žuvų lytiniai organai — ikrai ir pieniai. Suvalgius kelis grūdelius nuodingu žuvies ikru, galima nusinuodyti per 20-30 minučių. Įdomu pažymėti, kad jūros paukščiai atskiria nuodingus žuvų ikrus ir jų nelesa.

Nuodingomis savybėmis pasižymi ir kai kurios mūsų vandenyse gyvenančios žuvų rūšys. Ištirta, kad eršketinių ir lašišinių žuvų ikrai turi nuodingų medžiagų. Pamirkę keletą valandų sūriame vandenyje, šių žuvų ikrai praranda nuodingas savybes. Taip pat yra nuodingi karpinių žuvų atstovo — ūsoriaus — ikrai, kuriuos skrodžiant žuvį, patariama kartu su viduriais pašalinti.

Yra žinoma atvejų, kada buvo apsinuodyta nėgėmis. Nustatyta, kad nėgės odos liaukos išskiria nuodingas gleives, kurios sukelia skrandžio ir žarnyno susirgimus. Ruošiant nėges maistui, reikia jas užpilti druska ir, kiek palaikius, nuplauti vandeniu. Šitaip nuodingos gleivės iš jų visiškai pašalinamos, o pačios žuvys nepraranda savo skonio ir tinka bet kokiems patiekalams gaminti.

Ištyrus ungurio kraują, jame buvo rasta nuodo — ichtiotoksino. Šis nuodas labai nepatvarus — suyra 100° C temperatūroje.

Slaptai nuodingos žuvys neturi nei nuodų liaukų, nei nuodingų audinių bei organu. Jų nuodingumas išryškėja tik tam tikroje temperatūroje. Apsnūdusios žuvys, veikiamos tam tikrų puvimo bakterijų, po kelių valandų pagamina stiprų, vadinamąjį lavonų nuodą. Staigiai igijusios nuodingu savybių, jos pasidaro labai pavojingos gyvūnams ir žmogui.

Atogrąžu kraštuose yra išleistas istatymas, draudžiantis tam tikrais metų sezonais valgyti kai kurias žuvų rūšis.

Japonijoje ilgus metus veikė žiaurus paprotys. Žmonės, sugalvoje nusižudyti, suruošdavo iškilmes ir draugų tarpe nusinuodydavo žuvų mėsa arba susižeisdavo nuodingais jų dygliais. Šiam papročiui išgyvendinti buvo išleistas istatymas, draudžiantis tokias savižudybes: nusižudžiusių nuodingomis žuvimis kilmingų asmenų vaikai negauavo palikimo, o vargingų savižudžių giminės buvo baudžiami mirtimi.

Su visomis nuodingomis žuvimis reikia elgtis labai atsargiai. Sugavus jūroje arba radus ant kranto nepažistama žuvi, nereikia jos liesti rankomis ir jogiu būdu negaima jos naudoti maistui.

V. Mištautaitė
(iš "Mokslas ir gyvenimas")

Brooklyn ietis Paul S. Hayman, spaustuvininkas ir magikas, įtartas falšyvų pinigų skleidime. Arešto metu pas jį ir jo grupę radę dešimkių ir penkinių 300 tūkstančių sumoje.

Rasizmas palietė garsų Coney Island

Pasinaudodami vasarišku oru ir liuosu nuo mokyklos laiku minios vaikų ir pusbernių Velykų popietį sugužėjo į Coney Island. Didesnės priežiūros už kasdieninę nebuvo, o tos visuomet būna permaža. Prasidėjo išdaigos. Sekė bandymai vieni kitus papeikti, sudrausti. Na ir prasidėjo...

Vieni kitiems kumščiais, o nemažas skaičius ir buteliais "priešo" galvon ėmė nesutarimus spręsti. Vyresnieji gal būtų sprukę namo, bet stoka autobusų ir traukinių neleido. Turėjo kęsti kaltas ir nekaltas. Pasėka:

Velykų šventės vakaras baigėsi 17 sužeistų, 44 areštuoti. Peštynės nesibaigė net suėjus į perpildytus autobusus bei traukinius. Tranzito pareigūnai tvirtina, kad penkių traukinių 39 vagonai apgadinti.

Kaip visada, kai kuri komercinė spauda už tai įtaria negrus. Girdi, jie masiniai, apie 5,000 būrys, atėjo ir leidosi pliažu. Kiti šoko juos neleisti. 19 areštuotų, jaunesni 16 metų, buvo tą patį vakarą paleisti, vienuolikai kitų iškelti įtarimai.

Tranzito viršininkai kaltina policiją, kad ji varu bruko publiką į perpildytus traukinius pastangose išskirstyti iš pliažo. Tačiau sutiko, kad tuo vakaro laiku reikėjo leisti daugiau traukinių.

Naujiena Maspethui ir apylinkei

Balandžio 28 d. Lietuvių Piliečių klubo salėje, 69-61 Grand Ave., 3-čią val. po pietų, bus rodomi spalvuoti ir kalbanti filmai su gražiai skambančiomis dainomis, šokiais ir kitais veiksmais.

Bus rodomi šie filmai: Jaunystė", "Černiakovskio Kolūkis", "Dainų ir šokių Festivalis". Matysite ir girdėsite, chorą iš 20 tūkstančių balsų. Matysit, Lietuvos jaunimą šokant tūkstančius vienu sykiu. Matysit Lietuvos mokslo įstaigas, statybą, kolūkiečių darbus, fabrikų darbus, vaikų darželius, artistų ir saviveiklininkų darbus. Žodžiu sakant, matysite visą Lietuvą iš vieų sričių.

Iš toli ar arti, visi atsilankykite. Turėsite didelį malonumą ir įvairumą.

Rodys, Jonas Grybas. Rengia, Lietuvių Literatūr-Draugijos 2-ji apskritis.

Maspethietis

Mūsų kolegijų studentės ir moralybė

Miss Linda LeClair jau 20 metų amžiaus. Ji yra Barnard kolegijos studentė. Ji pakliuvo į didelę bėdą. Ji gali būti negarbingai išmesta iš mokyklos. Skandalas apie ją plačiai reklamuojamas New Yorko komercinėje spaudoje.

Lindą teisia kolegijos taryba. Prieš ją kaltinimas yra, kad ji apsimelavo, mokyklai visko nepasakydama apie savo gyvenimą. Ji nepasakė, kad per pastaruosius porą metų ji gyvena su vaikinu. O tai esą prasižengiama prieš mokyklos nuostatus.

Miss LeClair pasisamdė advokatę ir ginasi. Ji sako kad ji turi teisę gyventi taip ir ten, kaip ir kur jai patinka. Mokykla neturinti teisės kištis į jos asmeniško gyvenimo reikalus.

Be to, tokio uždraudimo nėra studentams. Čia, vadinasi, yra diskriminacija prieš gražiąją lytį. Irgi neteisinga. Ir Linda prieš šią neteisybę pasimojus kovoti.

Ji ne viena. Ją užtaria ir jai pritaria kitos studentės. Jos viešai prisipažino, kad daugelis jų irgi sau laisvai gyvena su vaikinais. Niekas jų nepersekioja, niekas jų nevadina prostitutėmis. Tai kodėl toks užsipuolimas ant Miss Linda LeClair?

Kuo šis skandalas pasibaigs, sunku pasakyti. Vienas dalykas aiškus: mokyklos bosai labai susirūpinę, kad šis skandalas su Linda gali pakenkti jos vajui iš turtingų žmonių gauti riebios finansinės mokyklai paramos. Jie gali apsigalvoti ir pasakyti: Kada šitokie dalykai dedasi jūsų mokykloje, mes jums dolerių neduosime?

Kaip su Lindos tėveliais? Sakoma, kad jie pritaria savo dukrelei, bet norėtų kad šis skandalas su ja būtų greičiausiai baigtas ir pamirštas...

Aido choro koncertas

Pagerbsime Pr. Balevičių

Susipažinau su Pranu Balevičium 1946 metais — Čikagoje. Tuomet, regis rudenį, įvyko LMS festivalis, kuris tęsėsi per visą savaitę ir sutraukė žymias menines jėgas iš Jungtinių Valstijų. Ten atvažiavo ir Pranas Balevičius, jaunas 42 metų muzikas. Pamilo jį visi kaip kuklų ir draugišką lietuvių šeimos sūnų, įvertino jį kaip gabų muziką ir visi ten susirinkę menininkai susižavėjo jo piano koncertu. Nuo to laiko Pranas pradėjo daugiau domėtis lietuvišku menu ir bandė pats kurti. Jis apvilko muziką ne vieną poetų St. Jasilionio ir J. Juškos eilėrašti. Jis paliko mums gražią atmintį...

Komp. Pranas Balevičius

Šiandien Prano jau nėra mūsų tarpe, bet jo muzika byloja jo buvimą, ir mes dar daugiau pajusime jo talentą, kuomet susirinksime į Aido choro rengiamą jo pagerbimui koncertą.

Su Prano kūriniais išstos solistai ir Aido choras. Bus atliktos ištraukos iš operetės "Sudrumsta širdis."

Aido choro koncertas įvyks gegužės 5 dieną (sekmadienį), lenkų salėje New National Hall," 261 Driggs Ave., Greenpoint-Brooklyn, N. Y. Pradžia 3 val. p. p.

Prašome įsigyti bilietus iš anksto sumokėdami tik $1,75 — prie durų kainuos $2.00.

Koncertas bus įdomus ir svarbus tuo, kad paminėsime ir pagerbsime kompozitorių Praną Balevičių, kuris tiek daug mums norėjo padėti, tiek daug norėjo mums palikti.

H. F.

Studentai laimėjo

Hamilton, N.Y.—500 Colgate universiteto studentų paskelbė sėdėjimo streiką, kuris tęsėsi iki 100 valandų. Jie reikalavo panaikinti rasinę diskriminaciją studentų butuose.

Kai buvo pažadėta diskriminaciją baigti ir daugiau negrų įsileisti, tuomet streikas buvo baigtas su laimėjimu.

New Yorke milžiniška demonstracija prieš karą

Tai bus balandžio 27 dieną, šeštadienį. Demonstracija įvyks didžiajame Central Parke, Manhattane. Tai žada būti viena iš didžiausių tos rūšies demonstracijų visoje šio miesto istorijoje.

Į parką minios niujorkiečių suplauks skaitlingomis kolonomis. Jas ruošia įvairios organizacijos.

Demonstracijai leidimas iš miesto valdžios jau gautas. Svarbu, kad miesto majoras John Lindsay yra apsiėmęs šioje demonstracijoje dalyvauti ir kalbą pasakyti. Vadinasi, tas parodo, kad pagaliau New Yorko majoras jau atvirai išstoja prieš Vietnamo karą ir remia žmonių pastangas priversti prezidentą Johnsoną ir jo vadovaujamą vyriausybę karą užbaigti.

New Yorko ir apylinkės lietuviai raginami ruoštis šioje demonstracijoje skaitlingiausiai dalyvauti.

Rep.

Sveikina "Vilnį"

Sekami laisviečiai sveikina dienraščio "Vilnies" šėrininkų suvažiavimą:

P. Šolomskas.....	$5.00
J. Dainius.....	$5.00
J. Gasiūnas.....	$5.00
P. ir N. Ventai....	$5.00
L. Kavaliauskaitė	$3.00
J. Lazauckienė.....	$1.00
Bill Malin.....	$1.00

Šėrininkų suvažiavimas visai arti. Jis įvyks gegužės 5 d. Tad prašomi visi tie, kurie galite ir norite pasveikinti suvažiavimą, priduoti savo sveikinimus.

Gera proga bus priduoti sveikinimus sekmanienį, balandžio 21, per LDS 1 kuopos pietus. Lauksime.

J. Gasiūnas
Vietinėms

Mokytojai gina karo priešininkus

"New York Times" tilpo apmokamas atsišaukimas 9 tūkstančių 300 New Yorko mokytojų, kurie pasisakė remti 5 kovotojus prieš drafto įstatymą, areštuotus ir teisiamus Bostono mieste.

Dr. Benjamin Spock ir kiti keturi balandžio 17 d. pridavė teismui reikalavimą juos paliuosuoti.

Trylikametis Roy Innis, Jr., su grupe vienmečių berniukų žaidė imtynes ties namu, kuriame jis gyveno. Komandų, šūkaliojimų, žinoma, netrūko. Staiga trenkė šūvis, ir Roy krito mirtinai sužeistas.

Pirmieji pranešimai sako, kad jį šovė kaimynas įširdęs už triukšmavimą.

Gaudant banko plėšiką prie 42nd St. ir 8th Ave., New Yorke, sužeista 71 metų praeivė.

Uždaryta 7 dirbtuvės Kingo pagarbai

Detroit. — Dr. Kingo pagarbai jo laidotuvių dieną buvo uždaryta 7 Fordo dirbtuvės.

Tūkstančiai Fordo darbininkų, baltų ir negrų, nepaisydami kompanijos grąsinimų, sulaikė darbą.

Parengimų kalendorius

Balandžio 21

LDS 1 kp. pietūs "Laisvės" salėje.

Balandžio 21 d.

LLD 136 kp. spalvotų filmų rodymas 3 val. po pietų Labor Lyceum svetainėje, 15-17 Ann St., Harrison-Kearney, N. J.

Balandžio 28 d.

LLD II apskrities iš Lietuvos spalvotų filmų rodymas 69-61 Grand Ave., Maspeth, N.Y. Pradžia 3 v.

Gegužės 5 d.

Aido choro pavasarinis koncertas (su ištraukomis iš operetės) Lenkų salėje Brooklyne (Greenpoint).

Gegužės 11 d.

3 val. po pietų, "Laisvės" salėje įvyks gedulo susirinkimas, išlydint Rojaus Mizaros palaikus į Tarybų Lietuvą.

Gegužės 19 d. LLD 54 kp. rengia Tarybų Lietuvos filmų rodymą 3 val. popiet, Rusų svetainėje, 408 Court St., Elizabeth, N. J.

Vaiką nustumė į upę juokais, bet...

Penkerių metų Anthony Comacho su grupe kitų vaikų žaidė ant stataus Bronx upės kranto ties 8 pėdų gelme. Prasidėjo stumdymosi žaismas. Kitas berniukas stumtelėjo 8 metų mergytę. Būdama vyresnė, ji atsilaikė, nekrito, bet jos pastumtas Anthony įkrito upėn ir dingo.

Pašaukta policija, pranešta tėvams. Atbėgęs 6 blokus, dusdamas, tėvas šoko upėn vaiko ieškoti, bet ne už ilgo policija jį patį ištraukė, tęsė ieškojimą be jo. Vaiko kūną rado sroves nuneštą už 300 jardų nuo įkritimo vietos.

Apsivedė

Prano ir Veros Budronių iš Bayside, N. Y., dukrelė Carolyne apsivedė civiliu šliubu 22 d. kovo Niujorke su Armond Handfus. Jis dirba Jungtinėse Tautose jau per 22 metus. Dirbdamas toje įstaigoje baigė ir universitetą.

Carolyne dirba kaipo "Copy writer".

Geros sėkmės jaunavedžiams vedybiniame gyvenime.

A—A—

Trys Chisholm berniukai, dingę balandžio 7, 15 d. tebebuvo neatrasti. Jie yra 11, 10 ir 9 metų.

Sunkvežimio traukiamas traileris pavirto ir pasikorė ant Cross Bronx vieškelio tvoros. Išbiro jo krūvis, bet niekas nesužeistas.

SEIMINIAI PIETŪS

Ruošia LDS 1-a Kuopa

Sekmadienį, Balandžio-April 21 d.

"LAISVĖS" SALĖJE

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Bilietas $3.50. —:— Pradžia 1 val. dieną.

Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti. Šeimininkėms patariame nedaryti pietų tą sekmadienį namuose. Atsiveskite savo šeimą, skaniai pavalgysite pas mus. Kviečiame ir viengungius. Dalyvaukime visi. — Rengimo Komisija.

— Bilietus galite gauti "Laisvės" raštinėje —

FILMAI IŠ LIETUVOS

Broliai Lietuviai! Ar jūs norite savo akimis pamatyti Lietuvą? Jei taip, tai atvykite

Sekmadienį, Balandžio 28 d.

LIETUVIŲ AM. PILIEČIŲ KLUBAN

69-61 Grand Ave., Maspeth, N. Y.

Pradžia 3 val. dieną **Įėjimas $1 kaipo auka**

FILMAS RODYS JONAS GRYBAS

Matysite spalvotas filmas kaip tai: **"Jaunystė Žydi", "Dainų ir Šokių Festivalis", "Tarybų Lietuva** ir **"Černiachovskio Kolūkis."**

Rengėjai—LLD II Apskr.

IEŠKOMAS

Ieškau savo tėvelio. 1944 m. vokiečiai išvežė darbams. 1956 m. jis buvo mums parašęs, jo adresas buvo toks: Bill Rakauskas, 1705 So. 26th St., Omaha, Nebraska. Po to jis rašė iš kitos vietos—5118 So. 39th St., Omaha, Nebraska. Rašė dirbąs prie statybos, ir taipgi priklausė prie Omahos lietuvių choro. Dabar negauname laiškų nuo jo. Žinantieji apie ji, prašau pranešti sekamu adresu: Genė Šeršen—Rakauskaitė, Plungė, (iki pareikalavimo), Lithuania, USSR. (30-31)